

NƏ QƏDƏR Kİ MÜSTƏQİL
AZƏRBAYCAN DÖVLƏTİ VAR,
AZƏRBAYCAN XALQI VAR,
HEYDƏR ƏLİYEV ÜRƏKLƏRDƏ
YAŞAYACAQDIR!

iki sahil

VAHİD AZƏRBAYCAN UĞRUNDА!

www.ikisahil.az / www.ikisahil.tv

GÜNDƏLİK İCTİMAİ-SİYASİ QƏZET

No 32 (7287) / Şənbə, 16 fevral 2019-cu il

Prezident İlham Əliyev:

Xalq-iqtidar
birliyi hər bir
ölkənin
inqişafı
üçün əsas
şərtdir

Xalq-iqtidar birliyi hər bir ölkənin inqişafı üçün əsas şərtdir. Sabitliyin qorunmasının təminatçısı Azərbaycan xalqıdır. Son prezident seçkilərində mənə göstərlən böyük etimad dediyim sözlərin mənətiq səbütudur. Sabitlik olmayan yerdə ölkələr dağlırlar, insanlar əziyyət

çəkir, fəlakətlər baş verir. Biz bunu yaxın tarixdə görürük. Ona görə Azərbaycanda sabitliyin möhkəmləndirilməsi hər bir vətəndaşın işi olmalıdır, ilk növbədə, dövlətin və hər bir vətəndaşın. Mən çox şadam ki, bu gün Azərbaycan dünyada sabitlik adası kimi tanınır. Bu, bizim böyük üstünlüyüümüzür. Bu, bizə imkan

verir ki, Azərbaycan islahatlar yolu ilə uğurla getsin. Bu, bizə imkan verir ki, öz iqtisadi imkanlarımızdan istifadə edib, xalqımızın rıfah halının yaxşılaşmasına yönəlmış növbəti addımlar atılsın. Bu, bizə imkan verir ki, Azərbaycan xalqı bundan sonra da sülh və əmin-amansız şəraitində yaşasın.

Buzovnadakı psixonevroloji sosial xidmət müəssisəsinin yenidənqurmadan sonra açılışı olub

Heydər Əliyev
Fondunun
vitse-prezidenti
Leyla Əliyeva
açılışda iştirak edib

Bax: səh. 4

Bax: səh. 6

YUBILEY - 50
Siyavuş Novruzov:
Sadəcə ömür
sürməmişəm,
mən yaşamışam

Bax: səh. 7

**TƏLƏBƏ
TƏQAÜDLƏRİNİN
ARTIMI:**
Təhsilin keyfiyyətinin
yüksəldilməsinə
qoyulan yeni sərmaya

“Mühəndislər üçün biznes təhsili”

**AKADEMİK
ARİF PAŞAYEV**
intellektual və
mənəvi səma zirvəsində

Professor Aygün Əttar:
Azərbaycanın
ığurlarının əsasını
xalq-hakimiyət
birliliyi təşkil edir

Bax: səh. 11

8

Jurnalistika cinayət əməllərinin
ört-basdır edilməsi meydani deyil

13

Şimali Azərbaycanın işğal və nefli
torpaqların car xəzinəsinin mülkiyyətinə¹
çəvrilməsi (1801-1871-ci illər)

PREZİDENT İLHAM ƏLİYEV LİTVALI HƏMKARINI TƏBRİK EDİB

Prezident İlham Əliyev Litva Prezidenti Dalia Grybauskaitėyə təbrik məktubu göndərib.

Məktubda deyilir: "Hörmətli xanım Prezident, Ölkənin milli bayramı münasibətələ Sizə və xalqınıza öz adımdan və Azərbaycan xalqı adından ən səmimi təbriklərimi yetirirəm.

İnanıram ki, Azərbaycan ilə Litva arasındakı mövcud dostluq və tərəfdaşlıq münasibətləri, ikiterəflı və çoxtərəflı qaydada səmərəli əməkdaşlığımız xalqlarımızın mənafələrinə uyğun olaraq bundan sonra da müvəffəqiyətlə davam edəcəkdir.

Bu əlamətdar gündə Sizə ən xoş arzularımı yetirməkdən məmənunluq duyur, dəst Litva xalqına daim əmin-amanlıq və rifah arzulayırıram".

TOVUZDA YOL TİKINTİSİNƏ 3,3 MİLYON MANAT AYRILIB

Prezident İlham Əliyev Tovuz rayonunun Qovalar-Əyyublu-Alakol-Ibrahimhacılı-Yarınlı-Ağacqala-Qoçdərə-Çobansığnaq-Yoğunbulaq-Saritala avtomobil yolunun tikintisinin davam etdirilməsi ilə bağlı elave tədbirlər haqqında Sərəncam imzalayıb.

Sərəncamda qeyd edilir ki, əlli min nəfər əhalinin yaşıdığu 16 yaşayış məntəqəsinə birləşdirən Qovalar-Əyyublu-Alakol-Ibrahimhacılı-Yarınlı-Ağacqala-Qoçdərə-Çobansığnaq-Yoğunbulaq-Saritala avtomobil yolunun tikintisinin davam etdirilməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il dövlət bütçəsinin dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu xərclərinin bölgüsündə avtomobil yollarının tikintisi və yenidən qurulması üçün nəzərdə tutulmuş vəsaitin 3,3 milyon manatı Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinə ayırlıns.

Maliyyə Nazirliyi Sərəncamda göstərilən məbləğdə maliyyətəməni təmin etmək tapşırılır. Nazirlər Kabinetinə tapşırılır ki, Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

SABİRABAD VƏ SALYANDA QIŞ OTLAQLARINDA MELİORASIYA İŞLƏRİ İLƏ BAĞLI 30 MİLYON MANAT AYRILIB

Prezident İlham Əliyev Sabirabad və Salyan rayonlarında yerləşen qış otaqlarında meliorasiya işləri ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında Sərəncam imzalayıb.

Son illerde respublikada pambıqcılığın, taxılçılığın, digər kənd təsərrüfatı bitkiləri və heyvandarlıq məhsulları istehsalının genişləndirilməsi məqsədilə müasir tələblərə cavab verən su anbarlarının, nasos stansiyalarının, suvarma kanallarının və digər su təsərrüfatı obyektlərinin tikilməsi on minlərlə hektar torpaq sahəsinin əkin dövriyəyəsinə cəlb edilmesinə, aqrar sektorun inkişafına, ən mütərəqqi standartlar səviyyəsində aqroparkların və iri kənd təsərrüfatı müəssisələrinin fealiyyətə başlamasına zəmin yaratmışdır. Aqrar sahədə aparılan uğurlu islahatlar nəticəsində bir sıra strateji məhsullara təlebatın yerli istehsal hesabına tam ödənilməsinə, ölkənin ərzəq təminatında xarici bazarlardan asılılığından azaldılmasına, ixracyönlü məhsulların istehsal hecminin artırılmasına və bununla da regionların davamlı inkişafına nail olunmuşdur.

Görülən işlərin davamı olaraq, Sabirabad və Salyan rayonlarındakı qış otaqlarında meliorativ tədbirlər layihəsi çərçivəsində son iki il ərzində az məhsuldar qış otaqlarında aparılmış meliorasiya işləri nəticəsində 15950 hektar, o cümlədən Sabirabad rayonunda 14319 hektar və Bileşuvər rayonunda 1631 hektar əraziye suvarma suyu çatdırılmışdır.

Sərəncamda qeyd edilir ki, Sabirabad və Salyan rayonlarında yerləşen qış otaqlarında meliorativ tədbirlərin davam etdirilməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 15 yanvar tarixli 890 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il dövlət bütçəsində digər layihələr üzrə dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu (investisiya xərcləri) üçün nəzərdə tutulan vəsaitin bölgüsü"nün 1.8.27-ci yarımböndündə göstərilmiş məbləğin 30 milyon manatı Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyətinə ayırlıns.

Maliyyə Nazirliyinə Sərəncamda göstərilən məbləğdə maliyyətəməni təmin etmək, Nazirlər Kabinetinə sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etmək tapşırılır.

MEDİAYA AÇIQ PREZİDENT: İlham Əliyev fikirlərini KİV-lə bölüşür

Zin həyatında bundan da böyük rol oynayacaqdır". Burada dövlət başçısı üç maraqlı məzqumi ifadə edib.

Birinciisi, İlham Əliyev dövlət başçısı kimi həmişə medianın inkişafına xüsusi diqqət yetirir. Prezidentin bu istiqamətdə atıldığı addımlardan bu, aydın görünür. Nəşrlərə qayıçı, jurnalistlərə hərəkəli dəstek, söz azadlığının təmin olunması və digər məsələlər üzrə Azərbaycan mediasına ölkə rəhbərinin destəyi çox böyükdir. İkincisi, Prezident ləkonik suretdə vurğulayır ki, Azərbaycan mediası ölkənin sosial, siyasi, mədəni və informasiya həyatında əhəmiyyətli rol oynayır. Media bu istiqamətdə kifayət qədər fəalidir. Bu o deməkdir ki, İlham Əliyev həyata keçirdiyi islahatlar siyasetində cəmiyyətin inkişafına, demokratik qayda-fikirlərin sərbəst ifadə edilməsinə və bu prosesde jurnalistlərin aktiv olmasına daim ənənə verib. Üçüncüsü, Prezident özü mediadan geniş istifadə edir. Dövlət başçısı deyir ki, fealiyyətində mediadan yararlanır, verilən informasiyalara diqqət yetirir. Dövlət başçısının belə nümunəvi və demokratik davranışının bütün məmərlər üçün model olmalıdır.

Müasir tarixi mərhələdə mediasız tərəqqi mümkün deyil. Informasiya bütövlükde inkişafın əsas faktoru kimi getdikcə daha çox əhəmiyyət kəsb etməkdədir. Prezident bu həqiqəti cəmiyyətə bir daha çatdırırdı.

Bunun fonunda ölkə rəhbəri Azərbaycan jurnalistləri ilə ünsiyyətinin bir sıra özəl məqamlarını da ifadə edib. Prezident vurğulayıb ki, "...bu gün Azərbaycan həqiqətlərinin dünyaya çatdırmaq xüsusi əhəmiyyət daşıyan bir məsələdir". Konkret ifadə etsək, dövlət başçısı KİV ilə ünsiyyətində başlıca meyar kimi yene dövlətçiliyi götürür. İlham Əliyev qısamüddətli maraqlar üzrə deyil, tarixi dövlətçilik maraqlarını nəzərə alaraq fealiyyət göstərir. İndiki tarixi mərhələdə ise tələb edir ki, Azərbaycan müstəqil dövlət kimi dövlətin her bir qurumu bu işi göre bilir? Təessüb ki, görə bilmir, bəziləri isə görəmək istəmir. Bu da bütövlükde dövlətçiliyə zərər verən haldır. Yeni jurnalistlər dövlət başçısı ilə ünsiyyəti onun söyleyişi fikirləri doğru-düzgün, səmərəli üsulla, təhili və prognostik aspektde kütüvələşdirmək də qura bilərlər. Bizcə, cəmiyyətin inkişafı baxımından məsələnin bu cəhəti də son dərəcə onəmlidir.

Əslində, Prezident müsahibəsinin sonrakı hissəsini yene de sırf dövlətçilik mövqeyindən həyata keçirilən siyasi kursun konkret nticicələrinə həsr edib. İlham Əliyev hazırladı ölkədə aparılan islahatların əsl mahiyyətini bir daha açıqlayıb. Əhalinin müxtəlif təbəqələrini əhatə edən sosial təminat siyasetinin dəqiq hədəflərinin reallaşma dinamikasını ləkonik ifadə edib, idarəetmənin tekniləşdirilməsi çərçivəsində yeni əsulların tətbiqini əsaslandırb (məsələn, "ASAN xidmət" Azərbaycan brendi kimi), ordu quruculuğu və Ermənistən-Azərbaycan, Dağılıq Qarabağ münaqışının həlli istiqamətində atılan addımların məzmunu, Azərbaycanda beynəlxalq tədbirlərin, o cümlədən idman yarışlarının təşkilinin siyasi və geosiyasi əhəmiyyəti, gənclər siyaseti və ölkədə sabitliyin təmin edilməsinin dövlətçiliyin qorunması baxımından əhəmiyyəti kimi aktual məsələləri geniş izah edib.

Bunlar dövlət başçısının həyata keçirdiyi programların tam siyahısı deyil. Ancaq sadalananların obyektiv işıqlanırmalarının bütövlükde ölkə rəhbərliyinin həyata keçirdiyi siyaseti dünyaya anlatmaq üçün faydalı olduğuna şübhə yoxdur. Deməli, əslində, Prezident-media mənsəblərindən danışarkən jurnalist məsuliyyətini ön sıraya qoymalıdı. Hər bir jurnalist düşünməlidir: "mən ölkəmə necə xidmət edirəm, informasiyanı doğru və obyektiv çatdırıram?". Təbii, KİV-də informasiyanı tərəfsiz yamaq önləmli bir göstəricidir. Lakin bunun üçün jurnalist qərəzsiz olmalı və hansı ölkənin vətəndaşı olduğunu unutmamalıdır. Ümumiyyətə, biterəf söz və ya fikir yoxdur, çünki hər bir kələmə hansısa konkret dildə və konkret şəxs tərefindən deyilir. Bu, artıq mövqedir.

Beləliklə, Prezident bir müsahibəsində Azərbaycanın siyasi, sosial, iqtisadi, beynəlxalq və mədəni həyatının demək olar ki, bütün aspektlərini eks etdirən fikirlər söylədi. Bir daha bütün dünyaya aydın olur ki, Azərbaycan rəhbəri dərin düşünülmüş daxili və xarici siyaset yeridir. Ən inkişaf etmiş ölkələrdə bele özünü göstərən bir sira çetinliklərinə fənomen. Prezidentin ən böyük hədəfi dövlətçiliyə zərər verən haldır. Yeni jurnalistlər dövlət başçısı ilə ünsiyyəti onun söyleyişi fikirləri doğru-düzgün, səmərəli üsulla, təhili və prognostik aspektde kütüvələşdirmək də qura bilərlər. Bizcə, cəmiyyətin inkişafı baxımından məsələnin bu cəhəti də son dərəcə onəmlidir.

Newtimes.az

ƏLİ HƏSƏNOV: Məişət zəminində yaşanan hər hansı incident Azərbaycan və çəçen xalqları arasında tarixən mövcud olmuş dostluq və qardaşlıq əlaqələrinə xələl gətirə bilməz

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi Əli Həsənov fevralın 15-de Moskvadakı "Neolit" kafesinde azərbaycanlılar və çəçenlər arasında baş vermiş incidentlə bağlı AZERTAC-a açıqlama verib.

Əli Həsənov bildirib ki, Azərbaycan hökuməti insidenti adı məişət zəminində baş vermiş kriminal hadisə kimi dəyərləndirir və hesab edir ki, belə hallar Azərbaycan və çəçen xalqları arasında tarixən mövcud olan dostluq və qardaşlıq əlaqələrinə xələl gətirə bilmez. Prezidentin köməkçisi deyib: "Azərbaycan və çəçen xalqları arasında əlaqələr tarixinin nağından çıxmışdır və nümunəvi xarakter daşıyır. Prezident İlham Əliyevlə Çeçenistan Prezidenti Ramzan Kadirov arasında mövcud olan şəxsi dostluq münasibətləri, ötən ilin sonlarında keçirdikləri görüşdə səslənən fikirlər buna eyani sübutdur. Ümumiyyətə, azərbaycanlılar bütün Qafqaz xalqları ile əsrər ərzində formallaşmış ortaq tarixini, dəyərlərini yüksək qiymətləndirir və həmisi qorumağa çalışır".

Azərbaycan ile Rusiya arasında gündən-güne inkişaf edən əməkdaşlıq əlaqələrinin hem də ölkəmizin Şimali Qafqaz respublikaları, o cümlədən Çeçenistanla əməkdaşlığının möhkəmlənməsində önemli rol oynadığını vurğulayan Əli Həsənov deyib: "Rusiya coxmilləti dövlətdir, burada yaşayan xalqlar öz dillərini, mədəniyyətlərini qoruyub inkişaf etdirir. Rusiyada yaşayan azərbaycanlılar da digər xalqları kimi həmisi öz milli mədəni hüquqlarından tam istifadə edə bilirlər. Büt soydaşlarımızı, qardaş çəçen və Rusiyada yaşayan digər xalqların nümayəndələrini bu ölkədəki multikultural mühitdən, yaradılmış şəraitdən xoş məramlar, xalqlararası dostluğun inkişafına töhfə verəcək məqsədlər üçün istifadə etməyə, belə xoşagelməz incidentlərə yol verməməyə dəvət edirik. Əminliklə bildiririk ki, Moskvada yaşılmış incidentdən sui-istifadə edərək xalqlarımız arasında düşməncilik toxumu səpmək istəyən qüvvələr böyük yanlışlıqla yol verirlər və öz çirkin niyyətlərinə çatmayacaqlar".

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva Gəncəyə səfəri zamanı ona göstərilən qonaqpərvərliyə görə gəncəlilərə təşəkkürünü bildirib

firstvicepresidentazerbaijan • Follow Ganja, Azerbaijan

firstvicepresidentazerbaijan Gözəl qədim Gəncə şəhərindən unudulmaz təssüratlarla ayrıldım! Azərbaycan milli koloritini bu qədər aydın ifadə edən şəhər! Təkrarsız abhavası olan şəhər! Gəncənin qonaqpərvər, mehribən, zəhmətkeş və meğrur sakinləri! Səmimiyyət və istiqanlılığıza, xoş arzularına, təbəssümünüzə görə sizə minnətdarlığımı bildirirəm! Allah hər zaman sizi qorusun!

5.614 likes
22 hours ago
Log in to like or comment. ...

Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunda Mehriban Əliyeva fevralın 14-de Gəncəyə səfəri zamanı "İmamzadə" dini kompleksində, Nizami Aydin adına 18 nömrəli tam orta məktəbdə, uşaq evində, Mir Cəlal Paşayevin ev-muzeyində, 32 nömrəli körpələr evi-uşaq bağçasında və Gəncənin görməli

yerlərindən biri olan "Xan bağı" mədəniyyət və istirahət parkında sakinlərle görüşü zamanı ona göstərilən qonaqpərvərlik və səmimiyyətə görə gəncəlilərə təşəkkürünü bildirib.

Trend-in məlumatına görə, Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyevanın səfər barədə fikirləri rəsmi "Instagram" sehifəsində açıqlanıb.

"Gözəl qədim Gəncə şəhərindən unudulmaz təssüratlarla ayrıldım! Azərbaycan milli koloritini bu qədər aydın ifadə edən şəhər! Təkrarsız abhavası olan şəhər! Gəncənin qonaqpərvər, mehribən, zəhmətkeş və meğrur sakinləri! Səmimiyyət və istiqanlılığınıza, xoş arzularınıza, təbəssümünüzə görə sizə minnətdarlığımı bildirirəm! Allah hər zaman sizi qorusun!"

Milli Kitabxanada növbəti kitab sərgisi akademik Arif Paşayevin 85 illiyinə həsr edilib

Fevralın 15-də M.F.Axundzadə adına Azərbaycan Milli Kitabxanasında görkəmli alim, pedaqoq, elm və təhsil təşkilatçısı, ictimai xadim, Dövlət mükafatı laureati, fizikariyaziyyat elmləri doktoru, akademik Arif Paşayevin 85 illiyi münasibətə "Akademik Arif Paşayev" adlı kitab sərgisi açılıb. Mədəniyyət Nazirliyi və Azərbaycan Milli Kitabxanasının birgə təşkilatlılığı ilə reallaşan sərginin açılışından once kitabxananın direktoru Kərim Tahirov çıxış edərək görkəmli akademikin elmi fəaliyyəti haqqında məlumat verib.

Kitabxananın direktoru Azərbaycanda fizika, texnika və aerokosmika elminin inkişafında müstəsnə rol oynamış, respublikamızda elmin, təhsilin təşkilində xüsusi xidmətlər göstərmiş görkəmli alim, bacarıqlı elm və təhsil təşkilatçısı, feal ictimai xadim akademik Arif Paşayevin 30-dan artıq kitab və monoqrafiyanın, 400-dən çox elmi əsərin müəllifi olduğunu və fizikanın müxtəlif sahələrinə hər olunmuş 300-ə yaxın elmi əsərinin xarici ölkə mətbuatında nəşr olunduğuunu, eyni zamanda, 60-dan çox ixtira üçün müəlliflik şəhadətnaməsi və sənaye nümunələri aldılarını, alimin əldə etdiyi elmi nəticələrin ixtira səviyyəsində işlənilib beynəlxalq sərgi və müsabiqələrdə qızıl, gümüş medallar və diplomlarla təltif olunduğunu, bir sərənə sənaye müəssisələrində tətbiq edildiyini diqqətə çatdırıb.

Qeyd edib ki, alimin elmi əsərləri mühüm praktiki əhəmiyyət kəsb etməklə yanaşı, gənc alımlar üçün də çox dəyərlidir, akademikin əsərlərində

eks olunan fundamental elmi-texniki nəticələr, faydalı elmi, elmi-təşkilati və pedagoji fealiyyəti, Azərbaycanda ali aviasiya təhsilinin müasir səviyyədə təşkili tanınmış ziyanının müstəsnə xidmətlərindən.

K.Tahirov deyib: "Azərbaycan yaxıçısı, görkəmli ədəbiyyatşunas alim, professor Mir Celal Paşayev ailəsində dünyaya gelmiş, özü də Azərbaycan elmine, təhsilinə layiqince xidmət etmiş ziyanı milli dəyerlərimizdən dəqiqədən təhlükəsiz rol oynadılar. Səmərəli elmi və elmi-təşkilati işləyən, olduqca faydalı pedagoji fealiyyətə də məşğül olan akademik Arif Paşayevin rektoru olduğu Milli Aviasiya Akademiyası respublikamızın qabaqcıl ali təhsil müəssisələrindən birinə çevrilib.

Azərbaycanda ilk dəfə olaraq müasir dünya standartlarına uyğun, təhsil, elm və istehsalatın vəhdətinə nezərdə tutan ali təhsil ocağı yaratmağa nail olmuş akademik Arif Paşayev ölkəmizdə aviasiya təhsilinin müasir səviyyədə inkişafına gərgin əmək sərf edən, gənc nəslin telim və təbliğəsinə həmisi qorumağa çalışır. Sərgide on gün davam edəcək.

qayğışə rehbərdir".

Kitabxananın direktor müavinleri Ədiba İsmayılova və Məlek Xanım Hacıyeva tədqiqatlarının əsas hissəsi yeni cihazların yaradılmasına, mövcud cihazların təkmilləşdirilməsinə, müxtəlif fiziki kəmiyyətlərin ölçüləməsinə yeni metodlarının işlənilmesine yönəldilmiş, yüksək elmi-praktiki potensiala və təşkilatlıq qabiliyyətinə malik olan görkəmli alimin həyatı, elmi-pedagoji və ictimai fealiyyətinin əsas məqamlarından, elmi nailiyyətlərindən danışaraq, akademikin respublikamızın həyatında taleyülü məsələlərin həllində səyərləri əsirgəmeyərək öz xalqına əvəzsiz xidmətlər göstərdiyini söyləyiblər.

Sərgide akademik Arif Paşayevin Azərbaycan və digər dillerde çap edilmiş monoqrafiyaları, dərslikləri, dərs vəsaitləri, elmi məqalələri, beynəlxalq simpozium və konfranslardakı çıxışlarının tezisləri, müəlliflik şəhadətnamələri və ixtira patentləri haqqında yazılar, həmçinin alimin elmi, pedagoji, ictimai fealiyyəti haqqında 300-dən artıq ədəbiyyat nümayişi edilir.

Sərgi on gün davam edəcək.

ƏDLİYYƏ NAZİRİ XAÇMAZDA VƏTƏNDƏŞLARI QƏBUL EDİB

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin dövlət qurumları tərəfindən insanlara layıqli xidmət göstərilməsi, vətəndəşlərin müraciətlərinə qayğı və həssaslıqla yanaşılması barədə tapşırıqlarına uyğun olaraq, Ədliliyyə Nazirliyi tərəfindən vətəndəşlərin bölgələrdə qəbuluna xüsusi diqqət yetirilir.

Mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları rəhbərlərinin şəhər və rayonlarda vətəndəşlərin qəbulu cədvəlinə uyğun olaraq, fevralın 15-də ədliliyyə naziri Fikret Məmmədov Xaçmaz regional ədliyyə idarəsində Xaçmaz, Quba, Qusar və digər rayonlardan olan vətəndəşlərin qəbulunu keçirib.

Qəbuldan əvvəl nazir Fikret Məmmədov və Xaçmaz Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Səmsəddin Xanbabayev ulu önder Heydər Əliyevin abidəsinə ziyarət edərək önungə gül destələri qoyub, əziz xatirəsinə dərin ehtiramlarını bildiriblər.

Sonra ədliliyyə naziri rayonda mədəni-tarixi abidələrlə tanış olub. Qəbul zamanı hər bir vətəndə diqqətlə dinlənilib. Müraciətlərdə qaldırılan məsələlərin bir qismi elə yerində həllini tapıb. Diger müraciətlər üzrə nazirliyin qəbulda iştirak edən aidiyəti məsul işçilərinə müvafiq tapşırıqlar verilib.

Vətəndəşlər bölgə sakinlərinin qəbulu və müraciətlərinə baxılması üçün rahat və əlverişli şərait yaradılmasından razılıqlarını ifadə edərək göstərilen diqqət və qayğıya görə Prezident İlham Əliyevə minnətdarlıqları bildiriblər.

Səfər zamanı ədliliyyə naziri yerli məhkəmə və ədliliyyə orqanlarının işi ilə tanış olub, bu sahədə fəaliyyətə cəlb olunmuş gənc könüllülərlə görüşüb, ədliliyyə işçiləri və hakimlərə müşavirə keçirib.

Ədliliyyə naziri məşavirədə Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə respublikamızın hərəkəflə, o cümlədən regionların sosial-iqtisadi tərəqqisini vurğulayıb. Fikret Məmmədov nazirliyin ötənləki fealiyyətinin yekunlarından bəhs edərək işin dövlətimizin başçısının tələbələri səviyyəsində təkmilləşdirilməsi, o cümlədən innovativ metodlar tətbiq edilmək səmərəli təşkili, könüllük institutunun ədliyyə sahəsində daha geniş təşviqi, habelə vətəndəş məmənluğunun yüksəldilməsi, etik davranışın qaydalarına dönmədən əməl olunması, korrupsiyanın yolverilməliyi ilə bağlı tapşırıq və tövsiyələr verib, ölkə rəhbərinin 2018-ci il 18 dekabr tarixli Sərəncamı ilə təsdiq olunmuş "Azərbaycan ədliyyəsinin inkişafına dair 2019-2023-cü illər Dövlət Proqramı"nın icrası ilə bağlı nazirliyin üzərinə mühüm vəzifələrin düzüdüyü qeyd edib.

Eyni zamanda, dövlətimizin başçısının qanunvericiliyi təşəbbüsü ilə 2018-ci il dekabrın 28-də qəbul edilmiş Məlki Prosesorial Məccəlliədə və "Məhkəmələr və hakimlər haqqında" Qanunda əsaslı dəyişikliklər barədə yeni qanunların məhkəmə fealiyyətinin təkmilləşdirilməsinə, işin səmərəliyin ve keyfiyyətinin artırılmasına, iş yükünün azaldılmasına, "Elektron məhkəmə" sistemi geniş tətbiq olunmaqla işlərə daha operativ baxılmasına xidmət etdiyi qeyd olunub, qanunvericiliyin yeni müddəələrinin dərindən öyrənilməsinin və düzgün tətbiqinin zəruriliyi bildirilib.

Buzovnadakı psixonevroloji sosial xidmət müəssisəsinin yenidənqurmadan sonra açılışı olub

HEYDƏR ƏLİYEV FONDUNUN VİTSE-PREZİDENTİ LEYLA ƏLİYEVA AÇILIŞDA İŞTİRAK EDİB

Heydər Əliyev Fonduun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva fevralın 15-də paytaxtın Buzovna qəsəbəsindəki 1 sayılı psixonevroloji sosial xidmət müəssisəsinin binasının əsaslı yenidənqurmadan sonra açılışında iştirak edib.

bu müəssisədə əsaslı yenidənqurma işləri aparılıb.

Yaradılan şəraitə tanış olan Heydər Əliyev Fonduun vitse-prezidenti Leyla Əliyevaya məlumat verildi ki, yenidənqurma işlərindən sonra burada yaşayıncların sağlamlığı və rahatlığı üçün müasir standartlara uyğun şərait yaradılıb. 217 çarpayılıq müəssisədə akt zali, kinoteatr, kitabxana, arxiv, sakinlərin qidalanması

mək, abilitasiya və reabilitasiya xidmətlərini həyata keçirmək üzrə fəaliyyət göstərir. Buraya sosial xidmətə ehtiyacı olan psixotik simptomatika mərhələsinə çatmayan şəxslər qəbul edilir.

Ölkəmizdə sağlamlıq imkanları mehdud olan, xüsusi qayğıya ehtiyac duyan şəxslərin tibbi və sosial reabilitasiyasının gücləndirilməsi istiqamətində mü hüüm addımlar atılır. Dövlət bu

AZƏRTAC xəber verir ki, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Sosial Müdafiə Fonduun 1 sayılı psixonevroloji sosial xidmət müəssisəsi 1974-cü ildə yaradılıb. 2018-ci ildən başlayaraq Heydər Əliyev Fondu tərəfindən

ürün yemekxanalar, elecə də mərkəzləmiş mətbəx, asudə vaxtin təşkili və istirahət guşələri, izolyasiya və tibb otaqları yaradılıb, mebel və avadanlıqlarla təchiz edilib. Müəssisə əlliyyi olan şəxsləri qəbul edərək münəsib yaşayış şəraitini ilə təmin et-

qəbildən olan şəxslərin çoxsaylı sosial proqramlara, o cümlədən reabilitasiya, pulsuz istirahət və texniki-bərpə təminat proqramlarına cəlb olunması həyata keçirir. Bu müəssisədə yaradılan şərait bir daha sübut edir ki, dövlət səviyyəsində bu istiq-

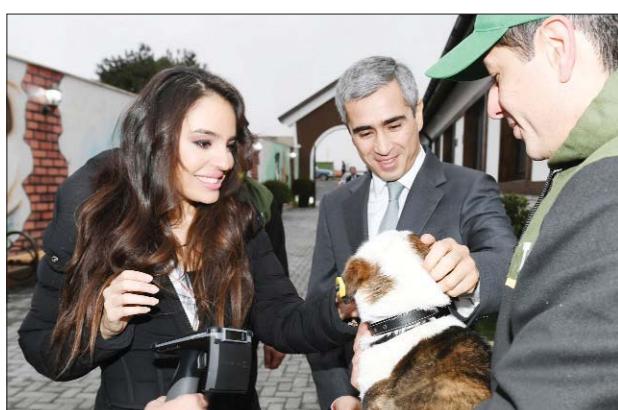

tasiya işinin yüksək səviyyədə təşkil edilməsi istiqamətində həyata keçirdiyi tədbirlər davamlı xarakter alıb.

Müəssisənin həyətində abadlıq işləri aparılıb, ərazi yaşıllaşdırılıb, müxtəlif növ ağaclar ekilib, istirahət guşələri yaradılıb.

Sonda xatire şəkli çəkdirildi.

"Toplan" sahibsiz itlərə qayğı mərkəzinin növbəti hissəsinin təməli qoyulub

Heydər Əliyev Fonduun və Bakı Şəhər icra Hakimiyyətinin sahibsiz itlərə işin təkmilləşdirilməsi üzrə birləşmə layihəsi çərçivəsində paytaxtın Balaxanı qəsəbəsində yaradılan "Toplan" sahibsiz itlərə qayğı mərkəzinin fevralın 15-də açılışı olub.

AZƏRTAC xəber verir ki, Heydər Əliyev Fonduun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva açılışda iştirak edib.

Heydər Əliyev Fonduun vitse-prezidenti Leyla Əliyevaya məlumat verildi ki, Bakı Şəhər icra Hakimiyyətinin Mənzil-Təsərrüfat Kommunal Departamentinin sanitariya və texniki təmizlik idarəsinin əra-

zisində yerləşən mərkəzdə yenidənqurma işlərinə 2018-ci ilin oktyabr ayında başlanılıb. Ərazisi 2500 kvadratmetrə yaxın olan mərkəz üç inzibati-tesərrüfat binasından ibarətdir.

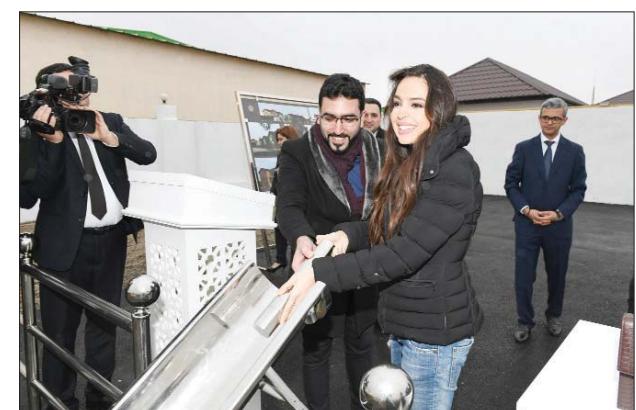
Leyla Əliyeva mərkəzə tanışlıq zamanı itlərin saxlanması şəraitinə baxdı. Bildirildi ki, burada itlərin saxlanılması üçün xüsusi yerlər - voleyeler, karantin-

reabilitasiya qəfəsləri yaradılıb. Ərazi abadlaşdırılıb, işıqlandırma və havalandırma sistemləri qurulub. Qurumun əməkdaşları Bakı ərazisində sahibsiz itləri toplayaraq mərkəzə təhvil verecəklər. Burada həmin heyvanlar peyvəndlənəcək, reproduktiv fəaliyyətlərinin dayandırılması məqsədilə

microcipin yerləşdirilməsi üçün müasir tibbi avadanlıq və preparatlarla təchiz edilib. Həmcinin burada əməliyyata hazırlıq, əməliyyat, müayinə, ordinatör, baytarlıq preparatlarının saxlanması otaqları var. Sahibsiz itlərin daşınması və təcili tibbi yardım üçün avtomobillərlə təchiz olu-

nan mərkəz həftə ərzində bütün zəruri prosedurlardan keçirilmək şərti ilə 30-50 it qəbul etmək gücündədir. Buraya daxil olmuş sahibsiz itlərin mərkəzləşdirilmiş qeydiyyati sistemi de yaradılıb. Heyvanın tutulduğu tarix və ünvan, vəziyyə-

ti, həyata keçirilmiş tibbi yardım və microcipin nömrəsi xüsusi informasiya bazasına daxil edilir. Serbest buraxılan və sahiblərini tapan itlər barədə de bazaya müvafiq məlumatlar yerləşdirilir. Mərkəzin əməkdaşları - baytarlar, itlərin toplanması ilə meşğul olan şəxslər və digər personal üçün xarici mütəxəssislərin iştirakı ilə təlimlər keçirilir.

Sonra "Toplan" mərkəzinin növbəti hissəsinin təməli qoyulub. Bildirildi ki, sonrakı mərhələdə bir neçə təsərrüfat binası və 80-ə yaxın itin saxlanılması üçün xüsusi yer - voleyer və karantin-reabilitasiya qəfəsləri yaradılacaq. Qeyd edək ki, 2018-ci ildən başlanan layihə sakinlərin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi, sahibsiz heyvanlara qayğı gösterilməsi, həmcinin cəmiyyətin onlarla qarşı münasibətinin dəyişdirilməsi məqsədi daşıyır. Layihə çərçivəsində, eyni zamanda, müxtəlif maarifləndirme işləri aparılır. Həmcinin layihə barədə mərkəzin internet saytı, sosial şəbəkələrdəki səhifələri vasitəsilə məlumat əldə etmək mümkündür.

AKADEMİK ARİF PAŞAYEV

intellektual və mənəvi səma zirvəsində

Eimin inkişaf tarixi belə bir həqiqətə şahidlik edir ki, onun müxtəlif mərhələlərində əldə olunan bütün uğur və nailiyətlər, sosial tərəqqini stimullaşdırın konseptual baxışlar, sivilizasiyani irəliye doğru hərəkət etdirən elmi keşfər, innovativ yeniliklər bilavasitə yüksək mənəvi-əxlaqi keyfiyyətləri və dərin intellekti özündə birləşdirən şəxsiyyət fenomeni ilə bağlıdır.

Məhz istedadlı, kreativ, parlaq zəkaya malik, aydın vətəndaş-ziyalı mövqeyi ilə seçilən alım şəxsiyyəti olduğunu halda, elmin bu və ya digər sahəsində xüsusi rol oynayan məktəbler yaranır, həmin məktəblərin timsalında şəxsiyyətin cəmiyyətdəki mənəvi-intellektual təsir imkanları onilləri, yüzilləri əhatə edərək uzunmüddəli və fasilesiz xarakter alır. Çox sevindirici haldır ki, qədim və zengin elmi ənənələrə malik Azərbaycan elmində, xüsusən onun və parlaq dövrü hesab olunan XX əsrde belə alım-şəxsiyyətlər kifayət qədərdir. Onların sırasında Azərbaycanda fizika, texnika və aerokosmika elminin inkişafında müstəsna rol oynamış, respublikamızda elmin, təhsilin təşkilində xüsusi xidmətlər göstərmış görkəmli alim, bacarıqlı elm və təhsil təşkilatçısı, feal ictimai xadim akademik Arif Mir Cəlal oğlu Paşayevin adı xüsusi mövqeyə malikdir.

Akademik Arif Paşayev XX əsr Azərbaycan humanitar-elmi və ədəbi düşüncəsinin görkəmli nümayəndəsi, tanmış yazıçı, ədəbiyyatşunas alim, pedaqoq Mir Cəlal Paşayevin ailəsində dünyaya göz açmışdır. Mir Cəlal Paşayev Azərbaycan ədəbiyyatşunaslıq elminin inkişafında əvəzedilməz xidmətlər göstərmiş bir alım və istedadlı yazıçı olmaqla yanaşı, eyni zamanda yüksək mənəvi-əxlaqi dəyərlər daşıyıcısı olan bir şəxsiyyət olmuşdur. Onun daxili aristokratizmi, davranışlarındakı sambal, baş-qalarına münasibətdə sakral mənəvi dəyərlərə bağlılıq heç bir halda "sovət ziyanlı" qəlibine siğmamışdır. Məhz bu dəyərlərin daşıyıcısı olmağın neticəsidir ki, "Mir Cəlal bütövlüyü", "Mir Cəlal xeyirxahlığı", "Mir Cəlal dürüstlüyü", "Mir Cəlal sözü"... edinin öz sağlığında elmi və ədəbi ictimaiyyət arasında, ümumiyyətə cəmiyyətin müxtəlif sferalarında şəxsiyyət fenomeninin meyarına, etalonuna çevrilmişdir.

Ot kökü üstə biter, - deyiblər. Akademik Arif Paşayev Mir Cəlal müəllimin övladı olaraq bu ailənin mənəvi və intellektual ənənələrini ləyəqətə davam etdirmişdir. Mir Cəlal müəllimin qürurla və uzaqqoraklıqla söylədiyi "Mənim en böyük əserim ailəmdir" - fikri bu ailənin timsalında öz parlaq təsdiqini tapmışdır. Məhz belə bir şəxsiyyətin təriyəsinin neticəsidir ki, Arif Paşayev insanlara münasibətdə yüksək mədəniyyət, təmənnasızlıq və xeyirxahlıq ənənesini yaşatmış, onun fealiyyətinin esas prioritetlərini elm, təhsil və yüksək mənəvi dəyərlərə sadıqlıq təşkil etmişdir. Müstəqil dövlətimi-

Arif Paşayev 1996-ci ildən indiyək "Azərbaycan Hava Yolları" Dövlət Konserni Milli Aviasiya Akademiyasının rektorudur.

Fizika sahəsində əldə etdiyi nailiyətlərinə görə Arif Paşayev 1989-cu ildə Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının müxbir üzvü, 2001-ci ildə isə həqiqi üzvü seçilmişdir.

Akademik Arif Paşayevin multidisiplinlar xarakterli elmi fealiyyəti fizika, texnika və aerokosmika elmlərinin mühüm prioritet istiqamətlərini Azərbaycan sərhədlərinə qədər genişləndirir, əsl ədib məxsus olun və yalnız illər keçidkəs sirləri açan həqiqətə çevirirler.

Akademik Arif Paşayevin həyat bioqrafiyası olduqca coxşaxəli və zengindir. Onun keçidiyi yol məna və dəyeri ilə xüsusişədir. O, hələ ilk gənclik illərindən rahatlığını axtarışlarında təpib. Bir gənc olaraq elm üçün ürəyinin qapıları açıq, sevgisi dəniz qədər geniş olub. Yuxusuz gələrin mütləciyi neticəsində elmin həqiqət yolu öyrənilərkən, böyük arzuları həyatında reallıqlara əvvərilib. Bir anlıq dünəndə düşünsə sahiblərinin fikirlərini xatırlamaq yerinə düşərdi. Dahi Viktor Hüqo yazdı: "Tərbiyə - nəfəslə, təhsil - biliklə bağlıdır. İnsan yetkinləşdikcə bu iki proses bir-birini tamamlayıb". Onore de Balzac isə "Biliyin ağıası olmaq üçün zəhmətin köləsi olmaq lazımdır" - demişdir. Odur ki, aldığı tərbiyə ilə həyatını elmde və təhsilde görən akademik Arif Paşayev çətin yolları düz getmək üçün daima narahatlılıqda və axtarışda olmuşdur.

O, Odessa Elektrotekniki Rabitə İnstututunda ali təhsil almış, əmək fealiyyətine 1957-1958-ci illərdə Azərbaycan Dövlət Universitetində (indiki Bakı Dövlət Universiteti) laborant vəzifəsində başlamış, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasında davam etdirmişdir. 1958-ci ildə AMEA Astrofizika sektorunda kiçik elmi işçi, 1959-cu ildən bu günə kimi AMEA Fizika İnstututunda kiçik elmi işçi (1959-1961), böyük elmi işçi (1966-1971) və laboratoriya müdürü (1971-1996) vəzifələrində çalışmışdır. 1966-ci ildə "Yüksek və ifratıksək təzliklərde yarımkirəcicilərin parametrlərini ölçmek üçün kontaktsız üsul və cihazların işlənməsi" mövzusunda naməzəldik dissertasiyاسını müdafiə edərək, texnika elmləri naməzdi, 1978-ci ildə "Yarımkirəcicilərin tədqiqində qeyri-dağdıcı üsulların fiziki əsasları, inkişaf principləri və tətbiq perspektivləri" mövzusunda doktorluq dissertasiyاسını müdafiə edərək, fizika-riyaziyyat elmləri doktorluq alımlı dərcəsini almışdır. Alim 1993-97-ci illərdə fotoelastik mühitlərde akustooptik qarşılıqlı təsirin xüsusiyyətlərini tədqiq edərək, bu effekti bir sira radiofizika və radiotexnika məsələlərinin həllinə tətbiq etmişdir.

Akademik Arif Paşayev respublikamızda yeni perspektivli elm sahələrinin inkişafını daim diqqətdə saxlamış, təşəbbüsü və dəstəyi hesabına sünü peykərlə ilə kosmik ölkələr sırasına daxil olan dövlətimizdə Milli Aviasiya Akademiyasının, AMEA-nın Tusi adına Şamaxı Astrofizika Rəsədxanasının və "Azərkosmos" Açıq Sahmdar Cəmiyyətinin birge səyərləri neticəsində Fizika İnstitutunun nəzdində "Kosmos və yerətraftı kosmik fəzanın fizikası" laboratoriyası yaradılmışdır. Görkəmli fizik Milli Aviasiya Akademiyası, AMEA-nın Təcrübə-Sənaye Zavodu və "Zeytun" Elm-İs-

tehsəlat Müəssisəsi birge yüksək elektrik izolyasiyalı, korroziyaya və rütubətə davamlı, səs dalğalarının yayılması üçün şeffaf kipləndirici olan yeni poliefirurən əsaslı lak-kompaundun aviasiya təyinatlı aşağı temperaturlu sürük materialları və hidravlik mayelerin, həlledicilərin istehsalı texnologiyasını işləmişdir. Alınan nailiyətlərin orijinallığı Azərbaycanın və Rusiya Federasiyasının patentləri ilə təsdiqlənmişdir.

Akademik Arif Paşayev səmərəli elmi və elmi-təşkilati işlə yanaşı, olduqca faydalı pedaqoji fealiyyətə də möşguldür. Uzun müddətdir ki, rektoru olduğu Milli Aviasiya Akademiyası respublikamızın qabaqcıl ali təhsil müəssisələrindən birinə çevrilmiş, burada tədris prosesi və elmi-tədqiqat işləri yüksək səviyyədə təşkil olunmuş, yeni müsəsə kafedra və ixtisaslar açılmışdır. Bütün bunnarın neticəsində Akademiya Dövlətərəsəsi Aviasiya Komitesinin qərarı ilə "Mülli Aviasiya ali təhsil müəssisəsi" sertifikatına layiq görülmüş və Beynəlxalq Mühəndisler Akademiyasının, Beynəlxalq Nəqliyyat Akademiyasının, Beynəlxalq İnforsasiyalasdırma Akademiyasının və Beynəlxalq Ekoenergetika Akademiyasının akademiki seçilmişdir.

Həyatını elmə bağlayaraq bu yola sadıq qalan, elmə sədaqətlə xidmət edən alim fədai bir şəxsiyyətə çevrilmişdir. Tekcə ölkəmizdə deyil, onun hüdudlarından çıxınca əzəmətli şəhərlərdən Milli Aviasiya Akademiyasında təhsilin səviyyəsinin yüksəldiləşməsi üçün onun şəxsi nəzərəti, kollektivdə sağlam elmi-pedaqoqi mühitin yaradılması və gündəlik qayğısı, yüksəkxitəsli mütəxəssislərin yetişdirilməsinə göstərdiyi diqqət qazanılan nailiyətlərin sırasındadır.

Rehberlik etdiyi akademiyanın nəzdində yaradıldığı Elm-Tədqiqat Aviasiya İnstitutunda Xüsusi Konstruktur Bürosunu və Təcrubi-Sınaq Bölmesini özündə birləşdirən Elmi-İstehsalat Birliyi aviasiya sahəsində en yüksək səviyyədə tədqiqatlar aparmağa imkan verir. Bu da elmi neticələrin tətbiqini sürətləndirməyə olduqca əlverişli şərait yaratır. Əbəs yerə deməmişər ki, elm sərkərdə,

nan yüksək dövlət mükafatları, fəxri adları həyatının parlaq qələbəsi olmuşdur. Ətrafa saatılan bu işq bizlərdə inam yaradır ki, onun mənəbəyi olan görkəmli alım və pedaqoq hələ uzun illər xalqımız, Vətənimizə dəyərlər təhfələr verəcəkdir. Məhz bu ümde keyfiyyətlərinə görə Arif Mir Cəlal oğlu xalqın dərin hörmətini qazanan nadir şəxsiyyətləndərdir.

O, yüksək elmi-praktiki, pedaqoqi və yaradıcılıq potensialına malik olmaqla yanaşı, vətəndaşlıq, vətənpərvərlik hissələri ilə yaşayış-yaradın, ictimai işlərdə yorulmadan emek sərf edən, gənc nəslin təlim-terbiyəsinə, onların yüksək vətənpərvərlik ruhunda təbiyə olunmalarına xüsusi diqqət göstəren qayğıkeş rəhbər, səmimi insan və xeyirxah şəxsiyyətdir.

Sosial təsisat olaraq ailənin çox həssas mərhələyə qədəm qoyduğu müasir cəmiyyətdə Arif Paşayevin milli mentalitetlə ümuməbədi dəyərlərin daşıyıcısi olan ailəsi olduqca gözəl bir örnəkdir. Onun təbiyəsini almış və ölkəmizin layiqli vətəndaşları olan övladları, Mehriban xanım Əliyeva və Nərgiz xanım Paşayeva milli dövlət quruculuğunda, cəmiyyətin sosial-mədəni həyatında, elmin, təhsilin inkişafında ya-xından iştirak edir, xüsusən Azərbaycan həqiqətlərinin dünyaya çatdırılması, qədim və zəngin Azərbaycan mədəniyyətinin təbliği istiqamətdə xüsusi say göstərir. Milli mentalitetimizdə xanımıñlığın olduqca özel bir mövqeyi vardır. Bu mövqeni aşağıdakı şeir parçası olduqca dəqiq ifadə edir:

*Həyat bir evdirse, övlad işqidir,
Oğul arxadırsa, qız yarasıdır.*

Mehriban xanım Əliyeva və Nərgiz xanım Paşayeva öz fealiyyətləri ilə sübut etmişdir ki, milli düşüncədə xanımına ayrılan gözəllik, zəriflik, dəyəri ilə nəinki bir ailəyə, bir ele, bir obaya, bütöv bir xalqa arxa, dayaq olmaq dəyərini vəhdətdə birləşdirmək mümkündür.

Vaxtıla dahi şair yazdı:
*Cahanda hansı sərvət
təsadüf etsə mənə,
Səcdə etməkdəyəm yalnız
elmi-ürfənə.*

*Fəqət budur şöhrətim,
izzətim, cənnətim mənim,
Həyatda ən böyük məqsəd
mənim!*

Akademik Arif Paşayevin ömrü yolu elme, ürfana, mədəniyyətə, əxlaqa səcdənin en böyük nümunelerindən biridir. Belə bir fasilesiz və səmimi "ibadətin" neticəsidir ki, bu dəyərlər onun şəxsiyyətinin öz mənəvi səmasının ucalıqlarına qaldırılmışdır. Bu mənəvi ucalığın zirvəsinə yüksəlmış Arif Mir Cəlal oğlu Paşayev bu günlərdə fiziki ömrün də 85 illik zirvə məqəmına qədəm qoyur. Belə bir əlamətdar gündə Arif Paşayevi elmi ictimaiyyət adından, şəxşən öz adımdan səmimi qəlbən təbrik edir. Arzu edir ki, onun bu yubileyi intellektdən, zəhmetdən, həmçinin vətən və xalq sevgisindən yoğrulmuş elmi, pedaqoqi və ictimai fealiyyətin yeni, daha parlaq və məhsuldar mərhəlesinin başlangıcı, növbəti zirveləre doğru uşuş start məqamı olsun!

AKİF ƏLİZADƏ
Azərbaycan Milli
Elmlər Akademiyasının
prezidenti, akademik

Siyavuş Novruzov: Sadəcə ömür sürməmişəm, mən yaşamışam

TANINMIŞ İCTİMAİ-SİYASİ XADİMLƏ YÜZÜN YARISINDA SƏMİMİ SÖHBƏT

**ÜMUMMİLLİ LİDERİN
RƏHBƏRLİYİ İLƏ PARTİYA VƏ
DÖVLƏT QURUCULUĞUNDAN
YAXINDAN İSTIRAK ETMƏK
XOŞBƏXTLİYİ**

"Naxçıvandan Bakıya gələndə 17 yaşım vardi. Hərbi xidmətə 18 yaşimdə Bakıdan getmişəm. 1987-ci ildən 90-ci ilə qədər, müxtəlif hərbi məktəblər keçmişəm. Hərbi xidmətdən qayıtdıqdan sonra milli azadlıq hərəkatına qoşulmuşam. Ömrümün 33 ilini Bakıda və digər yerlərdə yaşamışam. Amma təbii ki, Naxçıvanla heç vaxt əlaqəmi kəsməmişəm. Ümummilli Lider Naxçıvana olanda müətəmadi gedib-gelirdim. Naxçıvan onda həm o vaxtkı iftidar, həm də ermənilər tərəfindən blokadaya alınmışdı. Ona görə də Rusiyada və həmin vaxt Bakıda çıxan "iki sahil", "Səs" və başqa qəzetləri, həmçinin Ümummilli Lider haqqında ayrı-ayrı tanınmış siyasetçilərin, məşhur ziyanların yazılarının çap edildiyi dövri nəşrləri heftədə bir dəfə, iki heftədən bir aparıb çatdırırdım, eyni zamanda, Ulu Öndər verdiyi materialları mətbuatda çap etdirmək üçün Bakıya gətirirdim. O dövrə bu, çox çətin idi. Naxçıvana ancaq hava yolu ilə gedis-gəlis vardi, oraya 35-50 nəfərlik təyyarələr uçurdu. Camaat Naxçıvana getmək üçün günlərlə aeropordtadır. Təyyara biletli tapılmırı. Naxçıvan Nümayəndəliyinin iki brunu vardi, onun birini həmisi mənə verirdilər. Nə qədər çətin idəse, menim üçün bir o qədər de maraqlı idi. Həmin vaxtlar Azərbaycan Dövlət Universitetinin hüquq fakültəsinin telebəsi idim. Həyatimdakı en böyük döñüş nöqtəsi Ümummilli Liderin rəhbərliyi ilə ictimai-siyasi fealiyyətə başlamagımdır. Ondan həddindən artıq çox şey öyrənmişəm. Ümummilli Lider dahi siyasetçi, əvəz olunmaz insan və böyük azərbaycanlı olmaqla yanaşı, gənclərin yektişib formallaşmasında, dünaygörüşün artmasına, geleceyə baxışının müəyyənləşməsində misilsiz xidmətləri olan böyük müslüm idi. Menim xoşbəxtliyim ondadır ki, Ümummilli Liderin rəhbərliyi ilə həm partiya, həm dövlət quruculuğunda yaxından iştirak etmişəm.

**ƏDƏBIYYATA İNDİ DƏ
BÖYÜK MARAGIM VAR**

Adımı o vaxtlar filologiya fakültəsində təhsil alan böyük qardaşım qoyub. Bildiyiniz kimi, Siyavuş adı Firdovsinin məşhur "Şahname" əsərindən, sonralar böyük Hüseyin Cavid də həmin əserin motivləri əsasında "Səyavuş" faciəsini qələmə alıb. Sovet dövründə "Şahname"ni bize sehv izah edirdilər. Guya bu əsər Sultanın xoşuna gelmədiyinə görə simicilik edib müəllifə qızıl yox, gümüş verib. Əslində Sultan Firdovsiyə "Şahname"də türkləri aşağıladıqına görə qızıl verməyib.

Ailəmizdə hamı ədəbiyyatı sevirdi. Mən özüm də əvvəlcə filolog-

Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) inzibati binasına yetişəndə tanınmış ictimai-siyasi xadim, Yeni Azərbaycan Partiyası icra katibinin müavini, Milli Məclisin komitə sədri, hüquq elmləri üzrə fəlsəfe doktoru Siyavuş Novruzovun 50 illik yubileyi haqqında yazı hazırlamaq məqsədilə gələn daha bir neçə jurnalist həmkarımız da gözəylərdi. Übilyar müxbirlərə səmimi şəkildə salamlashaqdan sonra gərgin iş qrafikinə baxmayaq jurnalistləri onların istəyinə görə ayrı-ayrılıqdə qəbul etdi, onun həyatının müxtəlif sferasını ilə maraqlanan hər kəsin cavablandırmaq üçün ayrıca vaxt ayırdı.

Maraqlı və şərflü həyat yolu keçən Siyavuş Novruzov 17 fevral 1969-cu ildə Naxçıvan Muxtar Respublikasının Babək rayonunun Cəhri kəndində dünyaya gəlib. 1990-1995-ci illərdə Bakı Dövlət Universitetinin Hüquq fakültəsini, 1999-2002-ci illərdə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəciliy Akademiyasının Dövlət ve belədiyyə idarəetməsi fakültəsinin bitirib. 1990-ci ildən "Olincə Xeyriyyə Cəmiyyətinin şöbə rəisi, məsul katibi işləyib. 1995-2005-ci illər YAP-in Gənclər Birliyinin sədri olub. Azərbaycan Respublikasının ictimai-siyasi həyatında fəal iştirak etdiyinə görə "1-ci dərəcəli Vətəndaş xidmət ordəni" ilə təltif olunub. Müsahibimiz Əfqanistanda döyüşüb, 1990-1993-cü illərdə Qarabağ uğrunda, həmçinin Sədərək döyüşlərində fəal iştirak edib. Qarabağ mühəribəsi veteranıdır. Serbest güləş üzrə idman ustasıdır. Müxtəlif istiqamətlərdəki fealiyyətinə görə onlara müqafat, təşəkkürnamə, orden və medallarla təltif edilib. Bunlar özü haqqında çox danışmağı sevmeyən yubilyarın avtobiografiyasının internetdən internatdən məlum olan faktlardır. Özünün danışdıqları işə indiyədək biza məlum olmayıb, məhz "iki sahil"in oxucuları ilə bələşdürüyü ədəbi-mədəni zövqləri, dünyaya baxışı və müxtəlif mövzular haqqında fəlsəfi düşüncələri idi...

ya fakültəsinə daxil olmaq istəyirdim. Amma hərbi xidmətdən qayıtdıqdan sonra özüm o sahədə görmedim, fikrimdən daşınib hüquq ixtisasını seçdim. Ancaq ədəbiyyatı indi de böyük marağım var. Ədəbi jurnallara abuna oluram, "Ədəbiyyat qəzeti"ni alıram, oradakı maraqlı yazıları oxuyuram.

1991-92-ci illərdə "Səs" qəzində camiyyəti maraqlandıran mövzularla siyasi, publisistik, ədəbi yazıları çap olunub, orada uzun müddət hekayelerim işiq üzü görüb. Partiya quruculuğu işinə, ictimai-siyasi proseslərə, ərazilərimizin müdafiasına başım qarışandan sonra qələm ikinci plana keçdi. İndi xarici sefərlərde olanda, işden bir az ayrılib tek qalanda xırda-xırda cizma-qaralar edirəm.

Vaxtılı deyirdilər ki, Böyük Oktaybər sosialist inqilabı və ikinci Dünya mührəbəsi olmasayı, Sovet ədəbiyyatı boş qaldarı. Nə qədər kolxoz-sovxozdən yazmaq olardı? Ona görə də bu iki böyük mövzu o vaxt Sovet ədəbiyyatını və kinematografiyasını zənginləşdirdi.

Soloxovun "Sakit Don", "İnsanın taleyi" və digər yazıçıların əsərləri həmin mövzularda yazılmış dəyerli örnəklərdir. Vaxtılı çox mütləkə edirdim. Bizim dövrümüzdə ən məşhur əsər Viktor Hüqonun "Səfilər" idi. Hər adamın işi deyildi onu oxumaq, böyük həcmli roman idi. Mark Tvenin, hər iki Tolstoyun - həm Lev, həm Aleksandrın əsərlərini oxumağı sevirdim. Oradan da keçirsem Qərb ədəbiyyatının tanın-

mış imzalarına, sonra da adlayısan Latin Amerikası ədəbiyyatına - Markes və sair. Belə-bələ gəlib çıxırıb bu günümüze...

Əfqan əsilli ABŞ yazıçısı Xalid Hüseyninin yaradıcılığını bəyənirəm, onun "Çərpələng ucuran", "Min möhtəşəm günəş" əsərlərini oxumuşam. Bir dəfə səhv etmirəm, Bolqarıstanda keçirilən NATO Parlament Assambleyasında özü ilə görüşmüşəm. Orada Əfqanistanla bağlı çıxışı vardi. Onunla bir neçə saat çox maraqlı səhbetimiz oldu. Əfqanistanla bağlı yazısında əksinə tapan detallar da müəyyən mənənə tanış idi, o detallarla bağlı ətraflı fikir mübadiləsi aparıldı.

Keçmiş dövrənə fərqli olaraq indi aktual mövzular da çoxdur, ya-naşma təri də müxtəlifdir. Bizdə də yaxşı yanın yeni nəsil yazarlar yetişib. Aqşin Yenisey, Kəramet Böyükçöl, Aysel Əlizadənin yazarlarını oxuyuram. İndi adını xatırladığım bunlardır, əslində istedadlı genç yazarların sayı xeyli çoxdur. Düşünürəm ki, genç yazıçı və şairlerimiz şərait yaratmaq lazımdır. Düzdür, indiki gənclərin çap problemləri yoxdu, amma tarixə nəzər salanda dahi Mehəmməd Füzuli iden üzü bu yana yazılıçı və şairlərin böyük əksəriyyətinin məcəzi təbirə ifade oləsək, həmisi "ağça problemi" olub. Şərait yaradılmalıdır deyəndə, yazarın serbest şəkildə yaza bilməsi üçün bu ağça problemi həll olunmasını nəzərdə tuturam" (gülür).

**ƏN YADDAQLAN DOĞUM
GÜNÜ HƏDİYYƏM HÜQONUN
İKİCİLDİLYİ OLUB**

Musiqi zövqüm qarışıldır, gəzel olan hər şeyi dinleyirəm. Klasik musiqi vurğunuyam, eyni zamanda, əspan musiqisini sevirəm. Xulio İclesias, Co Dassen, Rozembau, Laskoviy May, Toto Kutunyo, Çelentano sevimli ifaçılarımızdır. Milli musiqimizdən müğama qulq asıram. Görünür yaşıla əlaqədardır, yaşılandıqca biz dəhaçox müğama meyil edirik.

Film zövqünə gelinç, əsasən tarixi filmləre baxıram. İsləm diniinin yaranması, İsləm tarixi ilə bağlı çoxlu filmlər izləyirəm.

Ən yaddaqlan doğum günü hədiyyəm Viktor Hüqonun ikicildiliyi olub. Gencliyimdə dostlarımın biri bağışlamışdır. Hələ də məndurur, arabir vərəqləyirəm. Gencliyimizdə kiminə ad günü olanda ona kitab hədiyyə alırdı. Kitab ən gözəl hədiyyədir, mənəvidir, qalan şeylər keçicidir, maddidir. Kitab hər dəfə vərəqlədikcə yenidən o tarixə qayıdırsan, xatirələr təzələnir...

O vaxtlar həm də kitab tapılırdı. Abdulla Şaiqin "Araz"ını, Qılmən İlkinin "Şimal Küleyi"ni oxumaq üçün dostlarımıza "kim bitirib kimə verəcək" növbəsinə düzüldürdü. O dövr üçün bunlar böyük əsərlər idi. Həmin vaxtlar bəlkə də Mir Cəlalın "Bir gəncin manifesti"ni oxumayan, orada Bahar obrazının təleyinə görə ürək ağrısı keçirməyən qalmamışdı.

**İNSAN HƏRBÇİ OLMAĞI
QƏRAR ALDISA,
VƏTƏN SEVGİSİ ÖMÜRLÜK
ONUN ÜRƏYİNƏ KÖCÜR**

Siyasetlə məşğul olmadığım gün olmayıb. O məşhur deyimdəki kimi - "Sən siyasetlə məşğul olmasan, o seninle məşğul olacaq" (gülür). Həc cür mümkün deyil ki, içtimai-siyasi proseslərin içərisində bu qədər olan bir insan bircə gün siyasetdən kənardı qalsın.

Bir komandırımdı vərdi, əsl herbçi idi. O deyirdi ki, zabitin belində kəməri dəşdüşə, o ölü. Əsl herbçi o kəməri taxib, çantasını kürayinə atanda lap 80 yaşında olsa, özünü 20 yaşında hiss edir. İnsanın bir dəfə herbçi olmayı qərrara alırsa, ömrünün axırına qədər herbçi olur, Vətən sevgisi ömürlük onun ürəyinə köçür. Siyaset də belədi. Siyasetçi bircə gün siyasetlə məşğul olmasa, bu onun faciəsi olar.

**MƏN SÖZÜ BƏZƏMƏDƏN
XALQIN BAŞA DÜŞƏCƏYİ
DILDƏ DEYİRƏM**

Dediklərim bəzən kimlərə toxunur, çünki obyektiv danışram. Mən sözü bəzəmədən xalqın başa düşəcəyi dildə deyirəm. İllər keçir, mən deyənə gelirəm. Məsələn, həkim kiminsə çıxmış ayağını yerinə salmaq üçün müəyyən mənədən ona əziziyət vermelidir. Açı həqiqəti söyləmek də həmin o çıxmış ayağı yerinə salmaq kimidir. Agridaçaq, amma sağaldacaq...

İndi biz partiyanın gənclər birliklərinə sədrliklə bağlı attestasiya keçiririk. Bir gənc gəlir, danışığın dan Görürsən ki, bu posta uyğun deyil. Mövcud ictimai-siyasi veziyəti aydın dərk etmir. Ola bilər ki, həmin gənəcə bunu açıq şəkildə dediyim üçün bu onun xətrinə dəye bilər. Amma bunu ona vaxtında demək lazımdır ki, o özü üçün doğru istiqamət müəyyənəşdirsin, indidən doğru yoluńu təpsin. Bəlkə o, sabah sevilen bir müslüm olacaq, yaxud başqa sahədə yaxşı bir dövlət məmuru kimi yetişəcək.

**HƏR KƏSİN FƏRQLİ
CƏNNƏT ANLAYIŞI VAR**

Astrologiyaya inanıram, bürclər haqqında elm elə-bələ yaranmayıb, bu, yüzillərin sınajından çıxıb. Dolça bürçdənəm. Dolçalar həm həddindən artıq xəyalpərest, həm də həddindən artıq düşüncəli olurlar. "Özünüzü xoşbəxt ulduz altında doğulmuş hiss edirsiniz" sualınıza gəldikdə isə xoşbəxtlik hər kəsin dünaygörüşüne uyğun bir anlayışdır. Biri xoşbəxtliyi var-dövlətdə, biri ailə səadətində, biri övladlarında, biri sevgidə görür. Bəzən bələ fikir səsləndirirler: "filankəs cənnətə düşəcək". Axi cənnət anlayışı birmənalı deyil. Hər kəsin ferqli cənnət anlayışı var. Şairin öz cənnəti var, dindarın öz cənnəti. Hərənin bir dünaygörüşü, bir baxış bucağı var. Bütün bu məsələlər bərtaraflı ya-naşmaq düzgün deyil. Hər kəs özüňün xoşbəxtlik meyarını özüne uyğun seçir və ona doğru addımlayıb. Xoşbəxtəm deyə bilərəm.

Bu 50 ilde çox az insanın keçdiyi ömür yoluńu keçmişəm.

Ömür simvolik məfhumdur. Yaşamaq və ömür sərmək başqa -başqa anlayışlardır. Ömür sərmək sadəcə rəqəmlərdir, rutin həyat tərzidir. Bəxtiyan Vahabzadənin bununla bağlı gözəl misraları var:

**ŞAM ƏĞƏR YANMIRSA,
YAŞAMIR DEMƏK**

Onun da həyatı yanmağındadır. Bu baxımdan ömrün çoxu -azi olmur, yaşınanı və yaşılmayı vər. Keçdiyim həyat yoluńa nəzer salanla ürəklə deyə bilərem ki, indiyədək sadəcə ömür sərməməşim, mən yaşışam.

Dünək keçmişə baxanda min-nətdar olduğum məqamların təessüfləndiklərimdən, çox olduğunu söyleyə bilərem. Ömrümün fəal həyat sərmədiyim bir dövrü olmayıb. Bu 50 ilde çox az insanın keçdiyi ömür yoluńu keçmişəm".

**Sevinc Mürvətqizi,
Vüsal Cahanov, (fotolar)
"iki sahil"**

TƏLƏBƏ TƏQAÜDLƏRİNİN ARTIMI: Təhsilin keyfiyyətinin yüksəldilməsinə qoyulan yeni sərmayə

Prezident İlham Əliyev tərəfindən sosial sferada həyata keçirilən islahatların tələbələri də ehatə etməsini ilk növbədə ölkə rəhbərinin təhsilə qayğısının əyani göstəricisi hesab etmək olar. Ölkə başçısının Fərmanı ilə "Azərbaycan Respublikasının ali məktəb tələbələri üçün Prezident təqaüdünü təsisi edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2001-ci il 3 sentyabr tarixli Fermanında dəyişiklik edilmiş, eyni zamanda doktorantlara, ali təhsil, orta ixtisas və peşə təhsili müəssisələrində, həmçinin Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının magistratura səviyyəsində təhsil alan tələbələrə təqaüdlerin verilməsi haqqında, ali təhsil müəssisələrində təqaüd sisteminin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı eləvə tədbirlər barədə sərəncamları tələbələrin sosial müdafiəsinin daha da gücləndirilmesi ilə yanaşı, təhsilin keyfiyyətinin yüksəldilməsinə də xidmət edir.

Bu mənada son illərdə ali təhsilin keyfiyyətinin yüksəldilmesi və bu sahənin təkmilləşdirilməsi istiqamətində aparılan islahatların bir hissəsinə də tələbələrin sosial müdafiəsinin daha da gücləndiriləcək təşkil edib. Hər il yüksək nəticələrlə ali məktəblərə qəbul olunan tələbələrə Prezident təqaüdünü, qəbul göstəriciləri yuxarı olan gələcəyin müəllimlərinə təqaüdlerin verilməsi, gənclər üçün Prezident

mükafatının təsis edilməsi onları daha yaxşı təhsil almağa stimulasiyaladırmaq baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Dövlət başçısının müvafiq Fərman ve sərəncamları əsasında 600-e yaxın doktorantın və 110 mindən artıq tələbənin təqaüdləri orta hesabla 20 faiz artırılması nəzərdə tutulub ki, bunun icrası üçün 25 milyon əlavə vəsatı ayrılmışdır.

"Ali təhsil müəssisələrində təqaüd sisteminin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı eləvə tədbirlər barədə" Sərəncama əsasən, ali təhsil müəssisələrində müvəffəqiyyət göstəriciləri əsasında dövlət hesabına maliyyələşən təqaüd yerlərinin sayının 2019-cu il martın 1-dən 16 000 vəhdi artırılması və təqaüd alan tələbələrin sayının tələbələrin ümumi sayına olan nisbətinin hazırlı 31 faizdən 2019-2020-ci tədris ilində 45 faiza, 2020-2021-ci tədris ilindən başlayaraq isə 50 faizdən az olmayan səviyyəyə çatdırılmasının nəzərdə tutulur.

Sərəncamlı ali təhsil müəssisələrində müvəffəqiyyət göstəriciləri əsasında dövlət hesabına maliyyələşən təqaüd yerlərinin sayı 2019-cu il martın 1-dən 30 faiz artacaq. Bu da öz növbəsində ölkədə yüksək ixtisaslı, peşəkar kadrların hazırlanmasına dövlət qayğısını artıracaq və müvəffəqiyyət göstəriciləri nümayiş etdirmiş tələbələrə təqaüd almaları üçün eləvə imkanlar yaradacaq.

Xüsusilə də qanunvericiliyə edilmiş dəyişikliyə əsasən,

2016-cı ildən təqaüdlərin ödənilmesinin yalnız dövlət sıfarişi əsasında təhsil alan tələbələrə deyil, eyni zamanda, ümumi orta müvəffəqiyyət göstəricisi və fanlər üzrə akademik nailiyyətləri nəzəre alınmaqla ödenmişlərə əsaslarla təhsil alan tələbələrə de şamil edilməsi artımın əhəmiyyətinə bir daha aydınlaşdırılır. Bu isə tələbələr arasında olan rəqəbat mühitini daha da gücləndirəcək, akademik göstəricilərə görə tələbələrin biliklərə yiyələnmə vəziyyətine bir az da aydınlaşdırılacaq. Neticədə tələbələr arasında akademik göstəricini artırmaq və ya ən azından onu qorumaq uğrunda mübarizə daha da aktuallaşdırılacaq.

Söhbət həm də ondan gedir ki, təqaüdlərin artımı tələbələrin ailə büdcəsinə dəstək olmaqla onların xərclərinin azaldılmasına imkan verəcək. Ümumilikdə götüründə, son illərdə magistrlərə hərbi xidmətdən möhəlet hüququnun verilmesi, alimlərin menzil-məsiş problemlarının həlli istiqamətində addımlar atılması dövlətin təhsilə, elmə qayğısının sistemli karakteri daşımışından xəber verməklə bu sahənin inkişafına xidmət edir. Təqaüdlərin artırılması isə bu istiqamətdə növbəti stimulverici addım olmaqla təhsilin keyfiyyətinin yüksəldilməsinə bir növ investisiya xarakteri daşıyır.

Ceyhun Piriyev,
"iki sahil"

SOCAR-ın məlumatı

Dünən "MPK-460" gəmisi "28 May" NQÇİ-nin 19 sayılı dərin dəniz özüldündən yük qəbul edərkən 4-cü dərəcəli təkelajıcı Hüseynov Ağazaman

Əlqardaş oğlu gəminin yırğalanması nəticəsində müvəzzənetini itirərək dənizə düşüb. Suya atılan xilasetmə dairələrini tutma bilməyən A. Hüseynov "Nefteqaz-62" gəmisindən suya endirilmiş qayıq vasitəsilə sudan çıxarılıb.

Gəmide olan heyət tərəfindən A. Hüseynova ilkin tibbi yardım göstərilməsinə baxmayaq, onun ölümü məlum olub. Hadisə ilə bağlı araşdırma aparılır. SOCAR kollektivi Azerbaycan neftçiləri adından mərhumun ailesinə başsağlığı verir, səbr dileyir.

2040-ci ilədək qlobal enerji tələbatı üçdəbir nisbətində artacaq

Cin və Hindistanda həyat standartlarının yüksəlməsinin dənəsi ilə 2040-ci ilə qədər qlobal enerji tələbatının üçdəbir nisbətində artacağı gözlənilir. Bu barədə BP-nin "Energy Outlook 2019" hesabatında deyilir.

Hesabata görə, istehlak edilən ümumi enerjinin 75 faizi sənaye və binalarda istifadə ediləcək. Nəqliyyatda istehlak olunan enerjinin payının isə re-

Yerli icra hakimiyyəti orqanlarında ilk: Xidmətlərin asanlaşdırılması üçün vahid mərkəz yaradılıb

Yerli icra hakimiyyəti orqanlarında ilk dəfə olaraq Gədəbəy Rayon icra Hakimiyyəti (RİH) tərəfindən göstərilən xidmətlərin asanlaşdırılması üçün vahid mərkəz yaradılıb. Mərkəz 39 sahə üzrə xidmət edir.

Qurumda RİH başçısı aparatında fəaliyyət göstərən hər şöbədən bir nəfər məsul işçi olmaqla cəmi 7 nəfər daim orada xidmət göstərir. Quraşdırılmış böyük monitorda xidmət sahələrinin adları, həmin sahələrə məsul şöbələr, tələb olunan sənədlərin nümunəsi, sənədin icra müddəti, qanunvericilik bazası yerləşdirilib. Burada xidmət sahələrinin hər biri telefon və kompyuter dəstli ilə təchiz edilərək internete çıxış təmin edilib. Xidmət göstərən məsul işçilər quraqışdırılmış böyük monitorda vətəndaşa izah vermek, sənəd nümunələrini göstərmək imkanına malikdirlər. Mərkəzdə vətəndaşın problemlərinin operativ həlli məqsədi ilə "Qaynar xətt" yaradılıb. Bundan əlavə, xidmətin se-

mərəliliyinin artırılması məqsədile mərkəzdə könlüllər fəaliyyət göstərir.

Burada məqsəd sənədlərin aşkarlıq şəraitində qəbul edilməsi, vaxt itkisinin, süründürməciliyin və korrupsiya hallarının qarşısının alınması, vətəndaşın eyni vaxtda vahid məkanda Rayon icra Hakimiyyətinin bütün struktur bölmələri ilə ünsiyyətdə olmasına təmin edilməsi, işgəzar mühit, açılıq, həssas münasibət, yerli dövlət hakimiyyəti orqanlarının vətəndaşlar üçün günün istənilən vaxtı açıq olması, RİH-in vətəndaşın etimad ünvanına çevrilmesi, vətəndaş məmənluğunun yüksəldilməsidir.

RADİKAL EKSTREMİZM: mübariz, yoxsa terrorist

İqtisadi və Sosial İnkışaf Mərkəzi (CESD) PH International təşkilatının dəstəyi ilə "Yerli icmaların imkanlarının artırılması təşəbbüsleri" layihəsi çərçivəsində 12 fevral 2019-cu il tarixində Sumqayıt şəhərində növbəti

təlimini keçirib. Gənc fəalların, tələbələrin, Sumqayıt Gənclər Evinin əməkdaşlarının və könlüllərin istirak etdikləri tədbiri giriş sözü ilə açan CESD-nin sədri Vüqar Bayramov yeni iştirakçılarına layihə və onun potensial təsirləri haqqında məlumat verib.

Daha sonra təlimçi Rəşad Həsənov "Radikal ekstreminizm: mübariz, yoxsa terrorist" mövzusunda təlimə başlayıb. İlk önce iştirakçılar terrorist və azadlıq mücahidinə fərqləndirən cəhətlər haqqında fikir mübadiləsi aparıblar. Rəşad Həsənov terroristlərin hüquq müdafiəçilərindən, yaxud azadlıq mücahidlərindən fərqləndiriləcək onomini vurgulayıb və qeyd edib ki, qarşımızdakı insanın düzgün müəyyən edilməsi bize adekvat preventiv addımlar atmaq imkan verir.

Mövzu ilə əlaqədar qrup işi keçirildikdən sonra iştirakçılara radikal ekstreminizmin və terrorizmin insanlarda yaradığı hissələr və onları doğuran səbəblər haqqında məlumat verilib.

Qeyd edək ki, bu təlim layihə çərçivəsində Sumqayıt şəhərində keçirilən ikinci tədbir olub və növbəti heftelərdə digər təlimlərin keçiriləcəsi də nəzərdə tutulur.

Mənsumə Babayeva, "iki sahil"

surlardan daha səmərəli istifadə nəticəsində əhəmiyyətli dərəcədə azalacağı nəzərdə tutulur.

Elektrik enerjisi istehsalının qlobal enerji artımında 75 faiz payı olacaq. 2040-ci ildə enerji tədarükündəki artımın 85 faizi bərpəolunan enerji və təbii qaz ehtiyatları tərəfindən təmin ediləcək.

2040-ci ildə qlobal elektrik enerjisi istehsalında bərpəolunan enerji mənbələrinin payının isə en böyük olacağı gözlənilir.

**"Siyasi
mühacirlər"ın
xam
xəyalları və...**

Cavid Əkbərov

Avropana yaşayış və özlərini "siyasi mühacir" adlandıran başıpozuq bir qrup ölkəmizə qarşı söyüş və təhqir dulu iftira-larını təkcə sosial şəbəkələrdə paylaşmaqla kifayətlənmirlər. Onlar siyasetə dəxli olmayan mehbusurlarla bağlı hökümmətə qarşı çirkin siyasi kampaniyalar da qururlar. Burada məqsəd Azərbaycanı daha çox gözden salmaq, həmcinin bunnuların müqabilində beynəlxalq təşkilatlar-dan, erməni lobbilerinə bağlı qurumlar-dan daha çox qrant almaqdır. Buna ən son misal isə radikal dindarlar Taleh Bağırzadə və Abbas Hüseynlə bağlı başla-dilan kampaniyani göstərməklər.

Azərbaycana qarşı şer-böhtən kam-paniyasının başında duranlardan biri - Orduxan Teymurxan özünün "Facebook" profilində video paylaşaraq deyib ki, gu-yə hər iki şəxs az qala acıdan ölürlər. Elə Mehman Hüseynov haqqında da belə id-di-alar qaldırırdılar. Sonda isə yalanlarının üstü açıldı. Bu da azmiş kimi, Orduxan Teymurxan "Facebook" profilində Taleh Bağırzadə qəhrəman kimi təqdim edir. "Taleh Bağırzadə qəhrəmanımızdır", "So-sial şəbəkələrdə, beynəlxalq təşkilatlarda onun haqqında fəal olaq, daha çox danışaq, mitinqlər təşkil edək" deyən üzdə-ni-raq "blogger" Abbas Hüseynə də "azadlıq" tələb edir.

Maraqlıdır, Taleh Bağırzadənin, onun ətrafına toplaşanların əməllərini nə tez unutdu? Bu gün dövlətə, dövlətçiliyə qarşı çıxışlar edən birinə tərefini saxlayıb onu qəhrəman elan etmək elə Abbas Hüseyn və Taleh Bağırzadə ilə eyni cər-gədə olmaq deməkdir. Əslində, radikal dindarlarla dağıdıcı müxalifətin bir-biri-nin tərefini belə saxlaması başdadüşüləndir. Çünkü müsəlman ölkələrini - əreb dövlətlərini az qala məhve sürükleyən "Əreb baharı"nın ölkəmizdə baş verməsi arzusunda olan dağıdıcı müxalifətə Taleh Bağırzadənin tərefdarlarını xaos ya-ratmaq məqsədi birləşdirir.

Nardaran hadisələrinin faciəvi sonluqla nəticələnməsinə səbəb olmuş Taleh Bağırzadə guya açıq aksiyasına start verib. Əlbəttə ki, bu, bir siyasi gedisidir. Yəni bir müddət əvvəl Mehman Hüseynovla bağlı haray-həşir salıb beynəlxalq təşkilatlara yalan dolu donoslar ötürürənlər indi də həmin oyunları iki şəxs üzərində (Taleh Bağırzadə, Abbas Hüseyn) qur-mağça çalışırlar. Ətən il seçki illi olduğu üçün fəallaşış alındıq qrantlar hesabına Avropa küçələrinə düşən, iki cümləni düzgün ifadə edə bilməyen Orduxan Teymurxan ora-bura şəkillər yayanda ni-yə indi həbsdə olan radikal dindarlar ya-da düşmürdü? Ümumiyyətə, əli haqsız yera qana batan birini necə qəhrəman-laşdırmaqla olar? "Mehman Hüseynov şou-su"ndan istifade etmeye çalışan dağıdıcı müxalifət indi dövriyyəyə yeni oyunu buraxmaq istəyir. Amma görünən odur ki, Taleh Bağırzadənin adından istifade edilərək qurulan oyun əvvəlki effekti vermir.

Hər kəse məlumdur ki, müxalifətin "görəyi" həbsdə olanların "siyasi məh-bus" kimi təqdim edilmesi məsələsindən çıxır. Yəni beynəlxalq təşkilatlara bunun-la bağlı hesabatlar, siyahılar təqdim edənələr sonrakı mərhələdə onlara bağlı kampaniyalar təşkil edirlər. Bunun müqabilində isə maliyyə yardımçıları alırlar. Qis-sasi, ne xaricde yaşayış soyüşçül dəstə - "iəşə müxalifəti", nə də ənənəvi müxalifət nümayəndəleri Taleh Bağırzadə və Abbas Hüseyni cəmiyyətə qəhrəman kimi təqdim edə bilmedilər. Bu, qrant yemək üçün başladılan bir kampaniyadır. Heç şübhəsiz ki, İslami siyasi alətə çevir-mək istəyənlərin müdafiəsinə qalxanlar özlərinin çirkin niyyətləri ilə xalqın gö-zündən dəha da düşəcəklər.

Jurnalistika cinayət əməllərinin Ört-basdır edilməsi meydani deyil

**M üstəqillik
dövründə
Azərbaycan
mətbuatı xeyli inki-
şaf edib. Bir sıra qü-
surlarla yanaşı,
ümumilikdə milli
mətbuatımız beynəl-
xalq standartlara
uyğunlaşmaq istiq-
mətində xeyli irəlilə-
yib. Sözsüz ki, bu tə-
rəqqidə dövlətin
KIV-a göstərdiyi
qayğı və dəstək xü-
suslu çəkiyə malikdir.
Azərbaycan dövləti
milli mətbuatın sax-
lanmasına və inkişaf
etməsinə daim özü-
nün yüksək dəstəyini
nümayiş etdirib.**

Lakin təessüfle qeyd et-mək lazımdır ki, uğurlarla ya-naşı, mediada bəzən xoşagel-məz tendensiyalar da baş ver-məmiş deyil. Bu, daha çox mətbuatın adından sui-istifa-de edib müxtəlif vasitələrlə, hətta cinayət yolu ilə şəxsi maraqlarını təmin edənlərin fəaliyyəti ilə bağlıdır. Bir qrup insanlar jurnalist adından sui-istifadə edərək ayrı-ayrı şəxsləri şəntət yolu ilə hədəleyir, bu yolla qanunsuz maddi gəlir əldə edirlər.

Son illərdə bu istiqamətdə aparılan işlər "reket jurnalist" adlandırılaraq belə şəxslərin azalmasına, bir qismının qanunla cəzalandırılmasına sə-bəb olub. Bu baxımdan Azərbaycan Mətbuat Şurasının gördüyü işləri ayrıca vurgula-maq vacibdir. Həmcinin müxtəlif dövlət qurumlarının araşdırımları nəticəsində media-də cinayət fəaliyyəti göstərən xeyli sayıda insan aşkarlanıb və layiqli cəzasını alıb. Məhz buna görədir ki, indi ölkəmizdə belələrinin sayı nəzərəçar-

pacaq dərəcədə azalıb.

Ancaq hələ də bu çirkin əməldən əl çəkməyənlər var və onların bəziləri özlərini da-ha "ustalıqla" media sahəsinə sırmayaq çalışırlar. Son vaxtlar "Realliq.info" xəbər portalı yaradaraq ayrı-ayrı vətəndaşları və dövlət məmurlarını şəntət etmək yolu ilə pul eldə edən İkram Rəhimovun "fəaliyyəti" bu baxımdan diqqəti öz üzərinə cəlb edə bilib. İ. Rəhimov özü kimi bir qrup şəxslə yaratdığı sayt şəbəkəsindən istifadə edərək guya Azərbaycan mətbuatında böyük bir "qüvvə" olduğunu isbat etməyə çalışsa da əməlləri onu daha tez ifşa etdi. Beleliklə, məlim oldu ki, İkram Rəhimovun bütün "fəaliyyəti" yalnız cinayət əməlleri ilə "zəngindir".

Dövlət Təhlükəsizlik Xid-mətinin (DTX) onun barəsində yayıldığı resmi məlumatda bildirilir ki, ətən illər ərzində ayrı-ayrı şəxslər barəsində bəhtən xarakterli və rüsvayədi məlumatları vaxtaşırı

metbu orqanlarda dərc etdirilər dayandırılması müqabilində vətəndaşlardan külli miqdarda pul tələb edilməsi, bu ulla müxtəlif idarə və təşkilatlarda çalışırlar. Son vaxtlar "Realliq.info" xəbər portalı yaradaraq ayrı-ayrı vətəndaşları və dövlət məmurlarını şəntət etmək yolu ilə pul eldə edən İkram Rəhimovun "fəaliyyəti" bu baxımdan diqqəti öz üzərinə cəlb edə bilib. İ. Rəhimov özü kimi bir qrup şəxslə yaratdığı sayt şəbəkəsindən istifadə edərək guya Azərbaycan mətbuatında böyük bir "qüvvə" olduğunu isbat etməyə çalışsa da əməlləri onu daha tez ifşa etdi. Beleliklə, məlim oldu ki, İkram Rəhimovun bütün "fəaliyyəti" yalnız cinayət əməlleri ilə "zəngindir".

Məlumatdan bəlli olur ki, belə "jurnalistlər"in öndən gedənlərden biri məhz "Realliq.info" informasiya saytının baş redaktoru İkram Rəhimov İkram Rafiq oğludur. Onun haqqında DTX-ye daxil olan məlumatlardan aydın olur ki, İkram Rəhimov ayrı-ayrı şəxslərən hədə-qorxu yolu ilə pul tələb etdi alırmış. Bu şikayətlər araşdırılıb və məhkəmə qərarı esasında aparılan əməliyyat tədbirləri ilə onun müvafiq

əməlləri qeyde alınıb, hədə-qorxu ilə tələb etmə cinayət əməllərində şübhəli şəxs kimi saxlanılaraq barəsində həbs qətimkan tədbiri seçilib.

Xatırladıq ki, İ. Rəhimov haqqında yayılan bu informasiyalar ötən ilin oktyabr-no-yabr aylarında da gündəmə gelmişdi. Həmin dövrde İkram Rəhimov ona qarşı edilən "tezyiqləri" Mətbuat Şurasının adı ilə bağlamağa çalışmış, Şuranın rəhbərliyində təmsil olunan şəxsləri yersiz ittihəm etmişdir. Lakin elə həmin dövrde Mətbuat Şurasının yadı-dığı informasiyalardan məlum olur ki, İ. Rəhimovun əməllərindən əziyyət çəkən insanlar artıq neçə illərdir ki, MŞ-nin qapılarını döyməkdərlər. Şura isə öz növbəsində onu müəyyən profilaktik sōhbetlərle tutduğu əyri yoldan əkindirməyə çalışır, lakin faydası olmur. Məsələn, məlum olur ki, hələ 2017-ci ilin avqust ayında Neftçala Elek-trik Şəbəkəsinin rehbərliyi adından MŞ-ye şikayət erizəsi daxil olub. Şikayətde "Nia.az" və "Realliq.info" xəbər portallarının bu müəssisə barədə qərəzli informasiyalar yadıqları bildirilirdi. Yaxud xüliqanlıq əməlinə görə həbsdə olan şəxse jurnalist vəzi-qəsi verərək onun guya media fəaliyyətinə görə təqib edilmesi fikrini yaratmağa çalışıb. Həm də vəsiqə həmin şəxse məhz həbsdə olan dövrde verilib...

Bir sözə, İkram Rəhimovun "sərgüzəştləri" bitib-tükənmək bilmir. Lakin "su sə-həngi suda sinar" atalar sözü-nün tesdiqi kimi, İkramın da sərgüzəştləri sonda onun yolu-hebsxanaya aparıb çı-xardı...

Taleh Turqut,
"iki sahil"

Xocəsən-Lökbatan yolunun 11 kilometrlik hissəsi yenidən qurulur

**D övlət başçısının təpşiriq və sərəncamları-
na əsasən Azərbaycan Avtomobil Yolları
Dövlət Agentliyi (AYDA) nəqliyyatın fa-
siləsiz və təhlükəsiz hərəkətini təmin etmək
məqsədi ilə paytaxt Bakının nəqliyyat sistemin-
də mühüm əhəmiyyətə malik yolların yenidən
qurulması işləri çərçivəsində Xocəsən-Lökbatan
yolunun 11 km-lük hissəsinin bərpası işlərinə
start verib. Xocəsən-Lökbatan avtomobil yolu I
texniki dərəcəli olmaqla 4 hərəkət zolaqlıdır.
Yolun hərəkət hissəsinin eni 16 metr təşkil edir.**

Başlanğıcını respublika-ni iki mühüm avtomobil yolu sayılan Bakı-Quba-Rusya Federasiyası ilə dövlət sərhədi avtomobil yolu ilə Bakı-Şamaxı-Yevlax avtomobil yolu kəsişdiyi ərazidən götürən Xocəsən-Lökbatan avtomobil yolu Binəqədi və Qaradağ rayonları ərazisindən keçir və paytaxtın mühüm nəqliyyat arteriyası he-sab olunur.

Həmin yol uzun illər istis-mar olunduğundan, yolun hərəkət hissəsində çökəm-

lər, sürüşmə xarakterli deformasiyalar əməl gəldiyindən əsaslı təmirə ehtiyac var idi. Yolun belə vəziyyətdə olmasi hərəkətdə müəyyən problemlərə səbəb olurdu. Məhz bütün bunlar nəzərə alınaraq həzirdə yol boyu təmir-tikinti işləri aparılır.

AYDA-nın ictimaiyyətə əlaqələr şöbəsinin rəisi Anar Nəcəfli bildirib ki, Xocəsən-Lökbatan avtomobil yolu iki və xırda dənəli olmaqla yeni asfalt-beton örtüyü döşənəcək, ciyin hissələr optimi-

mal qum-çınqıl qarışığı veril-məkə bərkidiləcək: "Ümumiyyətə isə təmir-tikinti işləri çərçivəsində yol boyu 180 min kv.m-dən çox sahədə tam yeni və müasir yol in-frastruktur yaradılır."

Bundan başqa, yol boyu vətəndaşların rahat və təhlükəsiz hərəkətini təmin etmək məqsədi ilə isə yeni piyada səkiləri inşa ediləcək, mövcud səkilər isə bərpa olunaraq asfaltlanacaq, kənarlarına 3 min poqonometr yeni sekidi düzülecek. Avtoneqliy-

yat vasitələrinin normal hərəkətini təmin etmək məqsədi ilə isə yol boyu yolcızlığı və yolgöstərici xətlər, piyada zolaqları çəkiləcək, zəruri olan yerlərdə yol nişanları və məlumatverici lövhələr qu-rashdırılacaq.

Agentlik rəhbərliyinin nə-zarəti altında və tərtib olunmuş qrafikə uyğun kompleks şəkildə görülən bu işlər nəq-liyyatın rahat və təhlükəsiz hərəkəti üçün hesablanıb.

Orxan Vahidoğlu,
"iki sahil"

Dəhnəxəlil kəndində görüş

Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) Ağdaş rayon təşkilatının sedri, Milli Məclisin deputati Cavid Osmanov Ağdaş rayonunda görüşlərini davam etdirir. Növbəti görüş rayonun Dehnəxəlil kədinin sahinkərili ilə olub.

Görüşdə Cavid Osmanov son 15 il ərzində ölkədə görülen işlərdən, əldə olunan uğurlardan danışır. Azərbaycanda həyata keçirilən uğurlu siyasetdən səhəbat ayan Milli Məclisin deputati bildirib ki, bu gün Azərbaycan iqtisadi inkişaf baxımından heç kimden, heç bir ölkədən asılı deyil: "İqtisadi müstəqillik bize imkan verir ki, ölkəmiz cənab Prezidentimiz İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə müstəqil siyaset apararaq Azərbaycan xalqının maraqlarını her zaman müdafiə etsin. Keçən il iqtisadi inkişaf baxımından respublikamız üçün uğurlu bir il olub. Ölkəmizdə beynəlxalq layihələrlə yanaşı, ölkə daxilində həyata keçirilən sosial, aqrar və sənaye layihələri da uğurla icra edilib." Cavid Osmanov Ağdaş rayonunda həyata keçirilən abadlıq-quruculuq işlərinə diqqət çəkib. Milli Məclisin deputati bütün bunların cənab İlham Əliyevin həyata keçirdiyi uğurlu siyasetin nəticəsinin olmasına görüş iştirakçılarının diqqətinə çatdırıb. Ağdaş rayonunda aqrar sahənin son illər daha da canlandırdığını ve insanların ekin-biçin işlərinə marağının artmasını, eləcə də dövlətin kənd adamlarına, fermərlərə verdiyi güzəştəri de xüsusi qeyd edib.

C.Osmanov görüşdə, həmçinin qeyd edib ki, müstəqil Azərbaycanın uğurlu inkişafını gözü görmeyən antiazərbaycan dairelər ölkəmizə qarşı qarayaxma kampaniyaları aparmağa çalışırlar: "Onlar bu çirkin işlərdə radikal mülkət nümayəndələri və anti-milli mövqə tutmuş şəxslərdən bir alət kimi istifadə edirlər. Həmin şəxslər sosial şəbəkələrdə dövlət, xalq ümummilli mənafələrin əleyhinə çağırışları edir, insanlarda çağşınlıq yaratmağa çalışırlar."

Görüşdə çıxış edən kənd sahinkəri Cəmələddin Nəbiyev, İzafe Əliyarova, Məhbube Əzizova və Əlican Mahmudov bildiriblər ki, Azərbaycan tarixində heç vaxt olmayıb bir inkişaf dövrünü yaşayıb və bütün bunlar cənab Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilir. Sakinlər sabitlik, əmin-amanlıq şəraitində yaşadıqları üçün cənab İlham Əliyevə minnətdarlıqlarını bildiriblər.

Orhan Vahidoğlu, "iki sahil"

Ceyhun Bayramov:

Təqaüd sisteminin təkmilləşdirilməsi Prezidentin təhsilə qayğısının bariz nümunəsidir

Təhsil naziri Ceyhun Bayramov Prezident İlham Əliyevin ali təhsil müəssisələrində təqaüd sisteminin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı imzaladığı Ferman və sərəncamlara münasibet bildirib.

Trend-in məlumatına görə, nazir qeyd edib ki, son illərdə ali təhsilin keyfiyyətinin yüksəldilməsi və bu sahənin təkmilləşdirilməsi istiqamətində ciddi islahatlar aparılıb: "Yeni inkişaf trendləri əsas götürülməklə universitetlərin kadri potensialı və maddi-texniki bazası gücləndirilib, ali təhsilin əlcətanlığı istiqamətində mühüm addımlar atılıb".

C.Bayramov bildirib ki, hər il yüksək nəticələrlə ali məktəblərə qəbul olunan tələbələrə Prezident təqaüdünün, qəbul göstəriciləri yuxarı olan gələcəyin müəllimlərinə təqaüdlərin verilməsi, gənclər üçün Prezident mükafatının təsis edilməsi onların daha yaxşı təhsil ala biləsi, təhsilin əlcətanlığının temin edilməsi baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Nazir təqaüd sisteminin təkmilləşdirilməsinin ölkə Prezidentinin təhsilə qayğısının bariz nümunəsi olduğunu, ali məktəblərdə təhsilin keyfiyyətinin yüksəldilməsinə, tələbələrin sosial müdafiəsinin daha da gücləndirilməsinə xidmət etdiyini diqqətə çatdırıb.

Mətbuat konfransında məlumat verilib ki, ölkə Prezidentinin "Doktorantlara, ali təhsil, orta ixtisas və peşə təhsili müəssisələrində, həmçinin Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının magistratura seviyyəsində təhsil alan tələbələrə təqaüdlərin verilməsi haqqında" sərəncamı və "Azərbaycan Respublikasının ali məktəb tələbələri üçün Prezident təqaüdünə məbəlegin artırılması haqqında" fərmanı ilə dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına doktorantlara, ali təhsil, orta ixtisas və peşə təhsili müəssisələrində, həmçinin Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının magistratura seviyyəsində təhsil alan tələbələrə verilən təqaüdlərin məbəlegləri artırılıb. Bu-

nunla da 600-e yaxın doktorantın və 110 minden artdıq tələbənin təqaüdləri orta hesabla 20 faiz artacaq.

"Ali təhsil müəssisələrində təqaüd sisteminin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər barədə" sərəncama əsasən, ali təhsil müəssisələrində müvəffəqiyyət göstəriciləri əsasında dövlət hesabına maliyyələşən təqaüd yerlerinin sayının 2019-cu il martın 1-dən 16 000 vahid artırılması və təqaüd alan tələbələrin sayının tələbələrin ümumi sayına olan nisbetinin hazırkı 31 faizdən 2019-2020-ci tədris ilində 45 faiza, 2020-2021-ci tədris ilindən başlayaraq isə 50 faizdən az olmayan seviyyəyə çatdırılması nəzərdə tutulur. Sərəncamlı ali təhsil müəssisələrində müvəffəqiyyət göstəriciləri əsasında dövlət hesabına maliyyələşən təqaüd yerlerinin sayı 2019-cu il martın 1-dən 30 faiz artacaq. Bu da öz növbədən ölkəde yüksək ixtisaslı, peşəkar kadrların hazırlanmasına dövlət qayğısını artıracaq və müvəffəqiyyət göstəriciləri nümayiş etdirmiş tələbələrə təqaüd almaları üçün əlavə imkanlar yaradacaq. 2016-ci ildə qanunvericiliyə edilmiş dəyişikliyə əsasən, təqaüdlərin ödənilməsi yalnız dövlət sifarişi əsasında təhsil alan tələbələrə deyil, eyni zamanda ümumi orta müvəffəqiyyət göstəricisi və fənlər üzrə akademik nailiyyətləri nəzəre alınmaqla ödənişli əsaslarla təhsil alan tələbələrə də şamil edilib.

Kartofçuluq: ixrac artıb, idxal azalıb, bəs qiymət?

"2018-ci ildə Azərbaycandan 29 milyon 628 min dollar məbləğində 66 min 563 ton kartof ixrac edilib. Bununla da 2017-ci illə müqayisədə kartof ixracı miqdər ifadəsində 15,5 faiz, məbləğ ifadəsində 14,7 faiz artıb. Bu barede "Interfaks-Azərbaycan" informasiya agentliyi məlumat yayıb.

Ixracın əsas hacmi Rusiyaya payına düşüb. Xüsusilə 2018-ci il ərzində Rusiyaya 28 milyon 864,37 min ABŞ dolları (artım 12,4 faiz) dəyrində 64 min 425 ton (artım 12,8 faiz) kartof ixrac olunub. Lakin bununla belə, ötən il Azərbaycana 22 milyon 99 min dollar (azalma 17,9 faiz) məbləğində 106 min 240 ton kartof (2017-ci illə müqayisədə azalma 22,23 faiz) idxal edilib.

Azərbaycana əsas kartof tədarüküleri İran, Gürcüstan, Türkiye və Rusiya olub. Ötən il İrandan 10 milyon 303 min dollar məbləğində kartof tədarükünün həcmi 54 min 880 ton, Gürcüstandan 5 milyon

514 min dollar məbləğində kartof tədarükünə həcmi 25 min ton təşkil edib. Eyni zamanda, Türkiyədən 2 milyon 644 min dollar məbləğində 10 min 574 ton kartof getirilib. Rusiyadan isə 2 milyon 377 min dollar məbləğində 10 min 213 min ton kartof idxal edilib. Rəqəmlərdən də görünəndən kimi, ixrac edilən kartofun hər tonunun orta qiyməti 445,11 ABŞ dollarından çox, yəni kilosu 76 qəpiyə bərabər olub.

Idxala geldikdə isə bir ton kartofun orta qiyməti 208 ABŞ dolları, yəni kiloqramı təqribən 35 qəpikdir. Ayri-ayrı ölkələrdən idxal üzrə qiymətlər isə müxtəlidir. Məsələn, Türkiyədən idxal edilən kartofun hər kiloqramı 42 qəpiyə, İrandan 32 qəpiyə, Gürcüstandan 37 qəpiyə, Rusiyadan isə 40 qəpiyə başa gelib.

Əslinde bu ölkələrin demek olar ki, hər birinin milli valyutalarının ötən il ərzində dəyrə itirməsi Azərbaycana kartof idxalının art-

masına şərait yaratmasına baxmayaraq, yerli istehsalın evvəlki illərlə müqayisədə yüksək olması, eyni zamanda, bundan irəli gələrək Nazirlər Kabinetin tərəfindən ölkəye idxal olunan kartof üçün tərif dərəcəsinin müəyyən müddətə (5 sentyabr-31 oktyabr) iki dəfə artırılması idxalin azalmasını şərtləndirib. Bundan əlavə, ötən il bəzi hallarda İran və Gürcüstandan getirilən kartofda zərərverici orqanizmlərin aşkar olunması faktları da idxalin azalmasına səbəb olan amillərdən hesab edile bilər.

Ancaq belə görünür ki, aşağı qiyməte idxal edilən kartof yerli məhsulun xarici bazarlara çıxmamasına bir növ stimul verib. Belə ki, kartofçuluğun geniş yayıldığı tekce Cəlilabad rayonunda bu məhsul üzrə istehsalın 80 faizi xarici ölkələrə ixrac edilib.

Eyni zamanda, iqtisadi islahatların Tehlili və Kommunikasiya Mərkəzinin 2018-ci illərdəki aylıq ixrac icməllərindən aydın olur ki, "Azexport" portal üzrə ən çox sifarişin edildiyi məhsullardan biri de kartofdur. Bundan başqa, hazırda Dövlət Aqrar Ticarət Şirkəti de yerli fermərlərə kartof tədarükü ilə bağlı müraciət edib. Hazırda bazarlarda "ikinci çöreyin" pərakənde - satıcı qiyməti əsasən 60-90 qəpiyə arasındadır. Müşahidələr onu deməyə əsas verir ki, idxal qiyməti azı iki dəfə aşağı olmasına baxmayaraq xarici kartof yerli məhsul üzərində ciddi qiymət təzyiqi yarada bilmir.

Ceyhun Piriyev, "iki sahil"

Hikmət Babaoglu:

Tələbələrin təqaüdlərinin artırılması Azərbaycan elminin inkişafında yeni üfüqlər açacaq

Prezident İlham Əliyevin Azərbaycanın ali təhsil və orta ixtisas təhsili müəssisələrində, həmçinin Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının magistratura seviyyəsində əyani təhsil alan tələbələrə təqaüdlərin artırılması ilə bağlı sərəncamı Azərbaycan gəncliyinə qayğıının növbəti təzahürü kimi qiymət ləndirilməlidir.

Bunu Milli Məclisin deputati Hikmət Babaoglu deyib.

H.Babaoglu bildirib ki, bu ilk növbədə tələbələrin və elmlər məşğul olmaq istəyən gənclərin sosial vəziyyətinin yaxşılaşdırılması kimi başa düşülür və kifayət qədər düzgün məntiqə əsaslanır: "Ancaq məsələnin mahiyyəti şübhəsiz ki, yalnız bununla mehdudlaşdırılır. Hazırda dünya yeni, 4-cü sənaye inqilabı ərefəsindədir və xalqların intellektual müstəvidə mübarizəsi keyfiyyətəcə yeni və dəha amansız bir mərhələyə qədəm qoyur. Gələcəkdə dünya söz sahibinə çevriləcək xalqlar da elə bu mübarizənin qəlibi olan xalqlar olacaq. Ona görə də bu mühüm tarixi prosesdə geride qalmamaq üçün Azərbaycan gəncliyi öz intellektual potensialını daima səfərber etmeli, milli inkişafımızın gələcəyini təmin etməlidir. Bu mənada təqaüdlərin artırılması ölkəmizdə elmin inkişafını mo-

tivasiya etməklə Azərbaycan elminin inkişafında yeni üfüqlər açacaq.

Deputat qeyd edib ki, bu prosesdə davamlı və fasılısız təhsil mühüm əhəmiyyət kəsb edir: "Bir müddət əvvəl magistrələrə hərbi xidmətdən möhələt hüquq verildi, daha sonra alimlərin mənzil-məsiş problemlərinin həlli istiqamətində addımlar atıldı, təhsilin bütün pillələrində yeni metodologiya əsaslanan islahatlara start verildi və nəhayət, təqaüdlərin artırılması ilə bağlı mühüm qərar qəbul edildi. Göründüyü kimi, bu addımlar bir-birini təmamilərən təmənət edir. Azərbaycanda elmin inkişafını təmin etməkdir. Ümid edirik ki, qəbul edilən bu strateji qərarlar elm sahəsində inkişafı təmin etməklə intellektual əmək sahəsində məhsuldarlığın artmasına da gətirib çıxaraçaq".

SOCAR-ın TENDERLƏRİ

SOCAR
"Azərikimya" İB

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin (SOCAR)

"Azərikimya" İstehsalat Birliyi

"Etilen-polietilen" zavodunu fasiləsiz iş rejimini təmin etmək məqsədi ilə hazır xammal bunkerlərində dənəvər və neft məhsullarının səviyyəsinin ölçülməsi üçün radar tipli səviyyə ölçənlərin satınalınmasına dair açıq müsabiqə (31007-19) elan edir.

Müsabiqədə iştirak etmək üçün təqdim edilməli sənədlər:

- Müsabiqədə iştirak haqqında müraciət;
- İştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
- Müsabiqə təklifi.

Müsabiqədə iştirak haqqında müraciət (imzalanmış və möhürlənmiş) və iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi ən gec 11.03.2019-cu il, Bakı vaxtı ilə saat 17:30-a qədər Azərbaycan və ya ingilis dilində Satınalan təşkilatın elanda göstərilmiş ünvanında təqdim olunmalıdır.

Tələb olunan sənədlərin surətləri (müsabiqə təklifi istisna olmaqla) Satınalan təşkilatın əlaqələndirici şəxsinin elanda göstərilmiş elektron ünvanına göndərile bilər. Belə halda sənədlərin əsl Müsabiqə təkliflərinin təqdim edilməsini son günündək Satınalan təşkilata təqdim edilməlidir.

Müsabiqə təklifinin təqdim edilməsinin son tarixi və vaxtı:

- Müsabiqə təklifi bir əsl və 2 surəti olmaqla 18.03.2019-cu il, Bakı vaxtı ilə saat 14:30-a qədər zərflərin açılış zalında Satınalmalar qrupuna təqdim olunmalıdır. İddiaçının nümayəndələri qeydiyyatdan keçmələri üçün ən az yarım saat öncədən Satınalan təşkilata gəlməlidirlər.

- Göstərilən tarixdən və vaxtdan sonra təqdim olunan təklif zərfləri açılmadan geri qaytarılacaqdır.
- İştirakçının inzibati binaya buraxılışını təmin etmək üçün müraciət məktubunda iddiaçı şirkəti təmsil edəcək şəxsin adı, soyadı, vəzifəsi mütləq qeyd olunmalıdır.
- İddiaçının müsabiqədə təmsil edəcək şəxslə bağlı sonradan edilən dəyişiklik qəbul olunmayacaqdır.

iştirak haqqı və əsas şərtlər toplusunun əldə edilməsi:

- Müsabiqənin əsas şərtlər toplusunu Azərbaycan, rus və ya ingilis dilində əldə etmək istəyənlər ƏDV daxil 336,30 AZN və ya ekvivalent məbləğdə sərbəst dönerli valyuta ilə iştirak haqqını aşağıda qeyd olunan hesaba ödədikdən sonra elektron və ya çap formasında əlaqələndirici şəxsən elanın 1-ci qrafasında göstərilmiş tarixdək həftənin istənilən iş günü saat 09:30-dan 17:30-a kimi ala bilərlər

Hesab nömrəsi: Azərbaycan Beynəlxalq Bankı ASC, AZ38IBAZ38010019449306332120, VÖEN: 9900003871,
Müşətti Xidməti Departamenti, Kod: 805250,
Müxbir hesab: AZ03NABZ01350100000000002944,
VÖEN: 9900001881, SWIFT BIK: İBAZAZ2X

İŞTİRAK HAQQI HEÇ BİR HALDA GERİ QAYTARILMIR.

Müqavilənin icra müddəti:

Satınalma müqaviləsinin şərtlər toplusunda qeyd olunmuş təchizat qrafikinə uyğun yerine yetirilməsi tələb olunur.

Satınalan təşkilatın ünvanı:

AZ5000, Səməd Vurğun küçəsi 86, Sumqayıt şəhəri, Azərbaycan Respublikası
Əlaqələndirici şəxs:

Rafael İmanov

Satınalmalar və təchizat şöbəsinin böyük eksperti

Telefon nömrəsi: +994 12 521 25 46

+994 12 521 00 00 dax.31121

Elektron ünvan: rafael.imanov@socar.az

Elanın, satınalma predmeti haqqında geniş məlumatın və əsas şərtlər toplusunun əldə edilməsi üçün müraciət formasının yerləşdirildiyi internet ünvanı:

[www.socar.az \(http://www.socar.az/socar/az/company/procurement-supply-chain-management/procurement-notices\)](http://www.socar.az/socar/az/company/procurement-supply-chain-management/procurement-notices)

Müsabiqə təklif zərflərinin açılışı tarixi, vaxtı və yeri:

Zərflərin açılışı 18.03.2019-cu il tarixdə, Bakı vaxtı ilə saat 15:00-da Satınalan təşkilatın elanda göstərilmiş ünvanında baş tutacaqdır.

Müsabiqənin nəticəsi haqqında məlumat:

Müsabiqənin yekun nəticəsi haqqında məlumat aşağıdakı internet linkdən əldə edilə biləcək:

<http://www.socar.az/socar/az/company/procurement-supply-chain-management/contract-awards>

"Azərikimya" İB-nin Satınalmalar qrupu

SOCAR
"Azərikimya" İB

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin (SOCAR)

"Azərikimya" İstehsalat Birliyi

"Etilen-polietilen" zavodunun "Etilen" istehsalatının 3 nömrəli "Qazayırma" sahəsində hidrogenin saflaşdırılması qurğusu üçün hidrogen kompressorunun satınalınmasına dair açıq müsabiqə (31008-19) elan edir.

Müsabiqədə iştirak etmək üçün təqdim edilməli sənədlər:

- Müsabiqədə iştirak haqqında müraciət;
- İştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
- Müsabiqə təklifi.

Müsabiqədə iştirak haqqında müraciət (imzalanmış və möhürlənmiş) və iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi ən gec 08.03.2019-cu il, Bakı vaxtı ilə saat 17:30-a qədər Azərbaycan və ya ingilis dilində Satınalan təşkilatın elanda göstərilmiş ünvanında təqdim olunmalıdır.

Tələb olunan sənədlərin surətləri (müsabiqə təklifi istisna olmaqla) Satınalan təşkilatın əlaqələndirici şəxsinin elanda göstərilmiş elektron ünvanına göndərile bilər. Belə halda sənədlərin əsl Müsabiqə təkliflərinin təqdim edilməsini son günündək Satınalan təşkilata təqdim edilməlidir.

Müsabiqə təklifinin təqdim edilməsinin son tarixi və vaxtı:

- Müsabiqə təklifi bir əsl və 2 surəti olmaqla 15.03.2019-cu il, Bakı vaxtı ilə saat 14:30-a qədər zərflərin açılış zalında Satınalmalar qrupuna təqdim olunmalıdır. İddiaçının nümayəndələri qeydiyyatdan keçmələri üçün ən az yarım saat öncədən Satınalan təşkilata gelməlidirlər.

- Göstərilən tarixdən və vaxtdan sonra təqdim olunan təklif zərfləri açılmadan geri qaytarılacaqdır.

- İştirakçının inzibati binaya buraxılışını təmin etmək üçün müraciət məktubunda iddiaçı şirkəti təmsil edəcək şəxsin adı, soyadı, vəzifəsi mütləq qeyd olunmalıdır.

- İddiaçının müsabiqədə təmsil edəcək şəxslə bağlı sonradan edilən dəyişiklik qəbul olunmayacaqdır.

iştirak haqqı və əsas şərtlər toplusunun əldə edilməsi:

- Müsabiqənin əsas şərtlər toplusunu Azərbaycan, rus və ya ingilis dilində əldə etmək istəyənlər ƏDV daxil 336,30 AZN və ya ekvivalent məbləğdə sərbəst dönerli valyuta ilə iştirak haqqını aşağıda qeyd olunan hesaba ödədikdən sonra elektron və ya çap formasında əlaqələndirici şəxsən elanın 1-ci qrafasında göstərilmiş tarixdək həftənin istənilən iş günü saat 09:30-dan 17:30-a kimi ala bilərlər

Hesab nömrəsi: Azərbaycan Beynəlxalq Bankı ASC, AZ38IBAZ38010019449306332120, VÖEN: 9900003871,
Müşətti Xidməti Departamenti, Kod: 805250,
Müxbir hesab: AZ03NABZ01350100000000002944,
VÖEN: 9900001881, SWIFT BIK: İBAZAZ2X

İŞTİRAK HAQQI HEÇ BİR HALDA GERİ QAYTARILMIR.

Müqavilənin icra müddəti:

Satınalma müqaviləsinin şərtlər toplusunda qeyd olunmuş təchizat qrafikinə uyğun yerine yetirilməsi tələb olunur.

Satınalan təşkilatın ünvanı:

AZ5000, Səməd Vurğun küçəsi 86, Sumqayıt şəhəri, Azərbaycan Respublikası
Əlaqələndirici şəxs:

Rafael İmanov

Satınalmalar və təchizat şöbəsinin böyük eksperti

Telefon nömrəsi: +994 12 521 25 46

+994 12 521 00 00 dax.31121

Elektron ünvan: rafael.imanov@socar.az

Elanın, satınalma predmeti haqqında geniş məlumatın və əsas şərtlər toplusunun əldə edilməsi üçün müraciət formasının yerləşdirildiyi internet ünvanı:

[www.socar.az \(http://www.socar.az/socar/az/company/procurement-supply-chain-management/procurement-notices\)](http://www.socar.az/socar/az/company/procurement-supply-chain-management/procurement-notices)

Müsabiqə təklif zərflərinin açılışı tarixi, vaxtı və yeri:

Zərflərin açılışı 15.03.2019-cu il tarixdə, Bakı vaxtı ilə saat 15:00-da Satınalan təşkilatın elanda göstərilmiş ünvanında baş tutacaqdır.

Müsabiqənin nəticəsi haqqında məlumat:

Müsabiqənin yekun nəticəsi haqqında məlumat aşağıdakı internet linkdən əldə edilə biləcək:

<http://www.socar.az/socar/az/company/procurement-supply-chain-management/contract-awards>

"Azərikimya" İB-nin Satınalmalar qrupu

Sosial şəbəkələrdə insanları mənəvi terrora məruz qoymaq yolverilməzdir

Milli Məclisin deputatı Eldəniz Səlimovun www.yap.org.az saytına müsahibəsi

- Eldəniz müəllim, bu gün Azərbaycan dünyasının ən dinamik inkişaf edən dövlətlərindən biridir. Ölkəmizin keçdiyi inkişaf yolu haqqında nə deyə bilərsiniz?

- Prezident İlham Əliyevin uzaqgörən siyaseti, prinsipiallığı və beynəlxalq aləmdə böyük nüfuzu sayesində Azərbaycan dünyasının siyasi və iqtisadi məkanında mövqeyini gündən-günə gücləndirir. Azərbaycanın təşəbbüskarı olduğu transmilli layihələr hazırla Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsində mühüm rol oynayır. Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəməri vasitəsilə Xəzər dənizinin enerji resursları region ölkələrinə və Avropaya nəql edilir. Son illərdə reallaşdırılan ən mühüm layihələrdən olan, Azərbaycanın təşəbbüsü və liderliyi ilə həyata keçirilən, Prezident İlham Əliyevin "XXI əsrin layihəsi" adlandırdığı "Cənub Qaz Dəhlizi" isə enerji əməkdaşlığını genişləndirərək Azərbaycanı Avropanın böyük təbii qaz təchizatçılarından birinə çevirecəkdir.

Həmçinin "Dəmir İpek Yolu" adlandırılın Bakı-Tbilisi-Qars dəmər yolu quru xətəl birbaşa Avropaya çıxış imkanı yaradır. Eyni zamanda, 2018-ci ilin, may və iyul aylarında "Cənub Qaz Dəhlizi" və TANAP layihələrinin tətənəli açılış mərasimləri keçirildi. Qardaş Türkiye ilə dostluğun, qardaşlığın, müttəfiqliyin dəha bir nümunəsi kimi, öten ilin payızında "Star" neft emal zavodunun tarihi açılış mərasimi düzənləndi ki, bunlar da nəticə etibarilə Azərbaycanın regionun və bütövlükde dünyasının enerji təhlükəsizliyinin təminatında əsas aktorlardan birinə çevirdiyini təsdiqlədi.

Üğurlu siyaset nəticəsində əhalinin sosial rifahi da əhəmiyyətli dərəcədə yüksəlib. Dövlət başçısının bu istiqamətdə verdiyi qərarlar xalqımız tərefindən çox yüksək qiymətləndirilir.

-2004-cü ildən icrasına start verilən regionların sosial-iqtisadi inkişafı ilə bağlı 3 Dövlət Programı uğurla icra edildi. Artıq dördüncü Dövlət Programı da qəbul olunub. Bir millət vəkili olaraq, sözügedən Dövlət programlarının icrasını necə dəyərləndirirsiniz?

-Bu dövr ərzində Azərbaycan regionları başdan-başa gözəlləşdi, simasını dəyişdi, inkişaf etdi. Məhz bu inkişaf nəticəsində Azərbaycanın regionları bu gün dünyadan turizm məkanlarına çevriləkdədir. Hər il minlərlə, onminlərlə xarici turist Azərbaycanın bölgələrinə, müasir və beynəlxalq standartlara cavab verən istirahət, turizm məkanlarına axın etməkdərlər. Ümumiyyətə, 2004-cü ilden etibarən Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə həyata keçirilən regionların sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət programları bütövlükde ölkənin iqtisadi potensialının artırılmasında və əhalinin maddi rifah halının yaxşılaşmasına mühüm rol oynadı. Keçən 15 il ərzində 3 Dövlət Programının icrası nəticəsində Azərbaycan iqtisadiyyatı 3.3 dəfə artaraq dünya miqyasında rekord göstəriciyə imza artı. İxracın 4.7 dəfə, valyuta ehtiyatlarımızın isə 24 dəfə artması və paralel olaraq iqtisadiyyatı 250 milyard dollar investisiya qoyulması nəticəsində Azərbaycan güclü və regional iqtisadiyyat qurmağa nail oldu.

Ölkənin dayanıqlı və inklüziv inkişafına nail olmaq məqsədilə Prezident İlham Əliyev tərefindən aparılan geniş İslahatlar paketi regionların inkişafına da mühüm təsir edir. Yeni 4-cü Dövlət Programı da regionların sosial-iqtisadi inkişafını sürətləndirməklə yanaşı, bütövlükde Azərbaycan iqtisadiyyatının daha sürətli inkişafının təmin edilməsi və əhalinin rifah halının daha da yaxşılaşması yönündə həzirlanmış mühüm sənəddir. Dövlət başçısının da dediyi kimi, ilkin hesablamalarla görə, regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair dördüncü Dövlət Programının icrası üçün ən azı 17 milyard manatdan çox vəsait nəzərdə tutulur. Bir sözə, dövlət başçısının qeyd etdiyi kimi, bundan sonra da ölkəmiz yalnız inkişaf, tərəqqi və qələbələr yolu ilə gedəcək.

- Ölkəmizin uğurlu inkişafından danışdırın. Amma bəzi dairələr Azərbaycan haqqında mənfi rəy formalaşdırmağa çalışırlar. Buna münasibətiniz necədir?

-Bu, çox təessüf doğurur. Yaxşı oları ki, ölkəmizde görülən bu möhtəşəm işləri anti-Azərbaycan dairələrin əlinde aletə çevrilən, müstəqil inkişafımıza qarşı həmin dairələr tərefində tezyiq, təsir mexanizmi kimi istifadə edilən bəzi "sapı özümüzdən olan baltalar" da görsünlər, duysunlar, anlaşınlar. Bilsinlər ki, heş kim, heç bir qüvvə artıq Azərbaycanla zor, tezyiq, tehdid, dikte dilində danişə bilməz. Bu yəndə cehdler yersiz və əbasdır. Atalar məsəlində deyildiyi kimi, yel qayadan heç nə apara bilməz və bilməyəcək. Ona görə yaxşı oları ki, onlar da səhvələrini, yanlışlarını nəhayət, anlaşınlar, oyuncak kimi istifadə edilməkdən qurtulsunlar və düz yola gəlsinlər. Yoxsa, onlar üçün sonra çox gec olacaq. Sosial şəbəkələr vasitəsilə şəhər, böhtən kampanyası aparmaq, insanları təhqir etmək, mənəvi terrora məruz qoymaq yolverilməzdir. Bütün bunların qarşısı qanun çərçivəsində alınmalıdır. Demokratiya, söz azadlığı o demək deyil ki, hər kəs istenilən zaman başqalarını təhqir edə bilər. Bu reallıq dünya ölkələrində de narahatlıq doğurur və bunun qarşısını almaq üçün lazımi addımlar atılır. Azərbaycanda da bu yəndə tədbirlər görülməlidir.

Professor Aygün Əttar: Azərbaycanın uğurlarının əsasını xalq-hakimiyyət birliyi təşkil edir

Prezident İlham Əliyevin Real televiziyasına müsahibəsi zamanı verdiği mesajlar Azərbaycanın öz inkişaf və tərəqqi yolunda qətiyyətli olduğunu bir

daha dünya ictimaiyyətinə nümayiş etdirdi. Azərbaycanlı olaraq fəxr edirik ki, bizim dövlətimiz bundan sonra da kənar təsirlərlə yox, məhz öz gücü və iradəsi ilə idarə olunacaq.

Bu fikirləri AZERTAC-a müsahibəsində Türkiyədə yaşayan Azərbaycan əsilli professor Aygün Əttar deyib.

Azərbaycanın bütün sahələr üzrə inkişaf etdiyini diqqətə çatdırın professor deyib: "Azərbaycan coğrafi baxımdan həssas bir bölgədə yerləşir. Tarixin bütün dövrlərində böyük qüvvələr Qafqazdakı maraqlarını təmin etmək üçün Azərbaycana xüsusi priz-

madan yanaşıblar. Ümummilli lider Heydər Əliyev 1993-cü ildə xalqın təkidli tələbi ilə siyasi hakimiyyətə qayıtdan sonra böyük müdrikliliklə tarazlaşdırılmış siyasi kurs müəyyən etdi. Prezident İlham Əliyev isə bu siyaseti daha modern bir formada həyata keçirməyə başladı. Dövlət başçısının Real televiziyasına müsahibəsində bir daha əmin olduq ki, Azərbaycan öz müstəqilliyini qorumaq üçün böyük gücə malikdir. Azərbaycanın uğurlarının əsasını xalq-hakimiyyət birliyi, o cümlədən ölkə rəhbərinin vətəndaşlarla səmimi münasibəti təşkil edir".

"Mühəndislər üçün biznes təhsili"

Baki Ali Neft Məktəbi (BANM) və BP şirkətinin birgə əməkdaşlığı çərçivəsində əsəryə gələn "Mühəndislər üçün biznes təhsili" layihəsinin yeni qrupları üçün açılış mərasimi keçirilib.

Mərasimdə çıxış edən ali məktəbin rektoru Elmar Qasımov bildirib ki, "Mühəndislər üçün biznes təhsili" layihəsinin əsas məqsədi güclü texniki biliklərə malik olan mühəndislerde biznes təfəkkürünün, menecə bacarıqlarının formalşmasına nail olmaqdır. Rektor Elmar Qasımov layihədə tədris olunacaq modullardan və onların iştirakçılarının gündəlik, həmçinin kariera həyatlarına təsir edəcək müsbət təriflərindən danışır.

Layihənin koordinatoru Leman Hüseynova iştirakçılarla BANM haqqında təqdimat edib, daha sonra layihədə iştirak etməyin qaydaları, modullar, təlimçilər və s. haqqında məlumat verib.

Daha sonra "Mühəndislər üçün biznes təhsili" layihəsinin modullarından biri - "Dənişlərin aparılması bacarıqları" modulunun təlimçisi, BANM-in proqram meneceri

Nərgiz Tarverdiyeva çıxış edərək, programın modulları - Təqdimat və kommunikasiya bacarığı, Layihənin idarə etdirilməsi, Vaxtin idarə edilməsi və effektivlik, Liderlik, Risklərin idarə etdirilməsi, Maliyyənin əsasları: Bütçə və xərclərə nəzarət, İnsan resurslarının idarə edilməsi modullarının mahiyəti və əsas məqsədi haqqında iştirakçılarla məlumat verib.

Daha sonra iştirakçılar xüsusi qruplara bölünüb və BANM-in kamпусu ilə yaxından tanış olublar.

Qeyd edək ki, 2 ay müddətində davam edəcək programın tədris

edilməsi üçün müxtəlif şirkətlərdə çalışan tacirəbəli ekspertlər celb olunub. Səkkiz modulu əhatə edən programın iştirakçıları xüsusi dizayn edilmiş 16 kitabdan (hər modul üçün oxu və məşqələr kitabları) ibarət dərs vəsaitlərindən istifadə edəcəklər.

Layihədə iştirak etmək üçün BANM, ADNSU, UFAZ, BMU, AzMIU və Xəzər universitetlərindən xüsusi seçim prosesindən keçən 110-dan çox tələbə seçilib.

Zəmin Məmmədov,
"iki sahil"

Qətərli və livanlı jurnalistlər Mətbuat Şurasında

Ötən gün Azərbaycan Mətbuat Şurasında (MŞ) Qətərdən və Livan'dan olan bir qrup jurnalistlər görüş keçirilib.

MŞ sədri, Milli Məclisin deputatı Əflatun Amaşov qonaqlara rəhbərlik etdiyi qurumun fealiyyət istiqamətləri barədə məlumat verib. MŞ sədri bildirib ki, Şura beynəlxalq media qurumları ilə əməkdaşlıq məsələlərinə Azərbaycan höqiqətlərinin xaricdə təhlili vasitəsi kimi önem verir. Bu baxımdan ərəb ölkələrinin, ümumilikdə müsəlman dünyası

sindəki əməkdaşlığın formaları, Azərbaycan höqiqətlərinin xaricdə təhlili məsələləri, həmçinin söz və ifadə azadlığı müstəvisində nəzərə çarpan meyiller etrafında geniş müzakirələr aparılıb.

Qeyd edək ki, ərəb ölkələrindən olan bir qrup jurnalist - Joseph Varghese ("Culf Times") qəzetinin repartyoru, Qətər), Smail Tellai, ("Al-Arab" qəzetinin reportörü, Qətər), Mamdouh Fathy Abdəlazim Raswan ("Al-Raya" qəzetinin şöbə müdürü, Qətər), Mohamed Mahmoud Sidi Mohamed ("Peninsula" qəzetinin reportörü, Qətər), Shawgi Mahadi Mustafa Bakhit ("Lusail" qəzetinin müxbiri, Qətər), Ahmed Ibrahim A H Al-Mohannadi ("Al Sharq" qəzetinin müxbiri, Qətər), Walden Susannah Mitchell ("Media Daily Star" qəzeti, Livan), Soulagr Georges ("Cumhuriyyə" qəzeti, Livan), El Zbaidi Michel ("Cadernews" saytı, Livan) fevralın 10-dan ölkəmizde səfərdərdir. Onlar Mətbuat Şurası ilə yanaşı, bir sıra KİV-lərdə görüşlər keçirib, həmçinin ölkəmizin tarixi yerləri ilə tanış olublar.

SOCAR-in TENDERLƏRİ

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin (SOCAR)

Kompleks Qazma İşləri Tresti

Uzadıcı katuşka və manifold şlanqına olan tələbatını təmin etmək məqsədi ilə açıq satınalma müsabiqəsi (26004-19) elan edir.

I. Müsabiqədə iştirak etmək üçün təqdim edilməli sənədlər:

- * Müsabiqədə iştirak haqqında müraciət;
- * İştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi (ödənişin təyinatında iştirak ediləcək müsabiqənin nömrəsi və iddiaçının tam adı göstəriləməlidir);
- * Müsabiqə teklifinin təminatı;
- * Müsabiqə teklifi.

Müsabiqədə iştirak haqqında müraciət (imzalanmış və möhürlənmiş) və iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi en gec 07.03.2019-cu il, Bakı vaxtı ilə saat 16:30-a qədər Azərbaycan və ya ingilis dilində Satınalan təşkilatın elanda göstərilmiş ünvanında təqdim olunmalıdır. Göstərilmiş tarixdən gec edilmiş ödəniş və müraciətə baxılmayacaqdır.

Tələb olunan sənədlərin elektron surətləri (müsabiqə teklifi istisna olmaqla) Satınalan təşkilatın əlaqələndirici şəxsinin elanda göstərilmiş elektron ünvanına göndərile bilər. Belə halda sənədlərin esli müsabiqə tekliflərinin təqdim edilməsinin son gününədək Satınalan təşkilatın təqdim edilməlidir.

II. Müsabiqə teklifinin təqdim edilməsinin son tarixi və vaxtı:

- * Müsabiqə teklifi bir esli və iki sureti olmaqla 15.03.2019-cu il, Bakı vaxtı ilə saat 10:30-a qədər Satınalan təşkilata təqdim olunmalıdır.
- * Göstərilən tarixdən və vaxtdan sonra təqdim olunan teklif zərfləri açılmadan geri qaytarılacaqdır.

III. Müsabiqə teklifinin təminatı:

Müsabiqə teklifinin təminatı, bank qarantiyası formasında iddiaçının müsabiqə teklifinin ümumi qiymətinin 1 (bir) %-i məbləğindən az olmamaq şərti, 15.03.2019-cu il, Bakı vaxtı ilə saat 10:30-a qədər Satınalan təşkilata təqdim olunmalıdır. Bank qarantiyalarının esli müsabiqə zərfində müsabiqə teklifi ilə birləşdə təqdim edilməlidir. Müvafiq təminatı təqdim edilməyen teklif rədd ediləcəkdir.

Qarantiyanı vermiş maliyyə təşkilatı Azərbaycan Respublikasında və/və ya beynəlxalq maliyyə əməliyyatlarında qəbul edilən olmalıdır. Satınalan təşkilat etibarlı hesab edilməyən bank qarantiyaları qəbul etməmek hüququnu özündə saxlayır.

Əgər satınalma müsabiqəsində iştirak etmək istəyən şəxslər digər növ təminat (akkreditiv, qiymətli kağızlar, satınalan təşkilatın müsabiqəye dəvet sənədlərində göstərilmiş xüsusi hesabına pul vəsaitinin köçürülməsi, depozitlər və digər maliyyə aktivləri) təqdim etmək istədikdə təminat növünün mümkünlüyü barədə elanda göstərilmiş əlaqələndirici şəxse sorğu vermelidir.

IV. İştirak haqqı və əsas şərtlər toplusunun əldə edilməsi:

- * Müsabiqənin əsas şərtlər toplusunu əldə etmək istəyənlər əlaqələndirici şəxse iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədini və müraciət məktubunu (elektron və ya çap) təqdim etmək əsas şərtlər toplusunu (elektron və ya çap) Azərbaycan, ingilis və ya rus dilində əldə edə bilərlər.

* Qeyd olunmuş sənədlər elanın I paraqrafında göstərilmiş tarixdək iş günü ərazində saat 09:00-dan 17:30-a kimi təqdim və qəbul edilə bilər.

* İştirak haqqı 177 manat (ƏDV ilə) və ya ekvivalent məbləğdə sərbəst dönerli valyutadır və Satınalan təşkilatın aşağıdakı bank hesabına ödənilməlidir:

Azərbaycan Beynəlxalq Bankı ASC,
AZ38IBAZ38010019449306332120,
VÖEN: 9900003871,
Müşteri Xidməti Departamenti,
Kod: 805250,
Müxbir hesab: AZ03NABZ0135010000000002944,
VÖEN: 9900001881,
SWIFT BIK: İBAZAZ2X

İŞTİRAK HAQQI HEÇ BİR HALDA GERİ QAYTARILMIR.

V. Təminatlar:

- * Müsabiqə teklifinin təminatı iddiaçının müsabiqə teklifinin ümumi qiymətinin 1 (bir) %-i məbləğindən az olmamaq şərti təminat tələb olunur.
- * Avans ödənişin təminatının məbləği en azı ödəniləcək avans məbləğinə bərabər olacaqdır.
- * Müqavilənin yerine yetirilməsi təminatı satınalma müqaviləsinin qiymətinin 5 (beş) %-i məbləğində tələb olunacaqdır.

VI. Müqavilənin icra müddəti:

- * Satınalma müqaviləsinin 60 təqvim günü ərzində yerine yetirilməsi tələb olunur.

VII. Satınalın təşkilatın ünvanı:

AZ1033, Bakı şəhəri, Nərimanov rayonu, Ağa Nemətulla küçəsi, 105.
SOCAR, Kompleks Qazma İşləri Tresti

Əlaqələndirici şəxs:

Hüseyinov Anar.
Maddi-texniki təchizat və marketing şöbəsi, şöbə rəisinin müavini
Telefon: (+99 412) 521-31-59
Faks: (+99 412) 521-31-59
Anares.Huseynov@socar.az

VIII. Elanın, satınalma predmeti haqqında geniş məlumatın və əsas şərtlər toplusun əldə edilməsi üçün müraciət formasının yerləşdirildiyi internet ünvanı:
[www.socar.az](http://www.socar.az/socar/az/company/procurement-supply-chain-management/procurement-notices) (<http://www.socar.az/socar/az/company/procurement-supply-chain-management/procurement-notices>)

IX. Müsabiqə teklif zərflərinin açılışı tarixi, vaxtı və yeri:

Zərflərin açılışı 15.03.2019-cu il tarixdə, Bakı vaxtı ilə saat 11:00-da elanın VII qrafasında göstərilmiş Satınalan təşkilatın ünvanında baş tutacaqdır.

X. Müsabiqənin nəticəsi haqqında məlumat:

Müsabiqənin yekun nəticəsi haqqında məlumat aşağıdakı internet linkdən əldə edilə biləcək:
<http://www.socar.az/socar/az/company/procurement-supply-chain-management/contract-awards>

Kompleks Qazma İşləri Trestinin Satınalmalar qrupu

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin (SOCAR)

Kompleks Qazma İşləri Tresti

Avtomatik qazma aclarına olan tələbatını təmin etmək məqsədi ilə açıq satınalma müsabiqəsi (26009-19) elan edir.

I. Müsabiqədə iştirak etmək üçün təqdim edilməli sənədlər:

- * Müsabiqədə iştirak haqqında müraciət;
- * İştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi (ödənişin təyinatında iştirak ediləcək müsabiqənin nömrəsi və iddiaçının tam adı göstəriləməlidir);
- * Müsabiqə teklifinin təminatı;
- * Müsabiqə teklifi.

Müsabiqədə iştirak haqqında müraciət (imzalanmış və möhürlənmiş) və iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi en gec 07.03.2019-cu il, Bakı vaxtı ilə saat 16:30-a qədər Azərbaycan, rus və ya ingilis dilində Satınalan təşkilatın elanda göstərilmiş ünvanında təqdim olunmalıdır. Göstərilmiş tarixdən gec edilmiş ödəniş və müraciətə baxılmayacaqdır.

Tələb olunan sənədlərin elektron surətləri (müsabiqə teklifi istisna olmaqla) Satınalan təşkilatın əlaqələndirici şəxsinin elanda göstərilmiş elektron ünvanına göndərile bilər. Belə halda sənədlərin esli müsabiqə tekliflərinin təqdim edilməsinin son gününədək Satınalan təşkilata təqdim edilməlidir.

II. Müsabiqə teklifinin təqdim edilməsinin son tarixi və vaxtı:

- * Müsabiqə teklifi bir esli və iki sureti olmaqla 15.03.2019-cu il, Bakı vaxtı ilə saat 10:30-a qədər Satınalan təşkilata təqdim olunmalıdır.
- * Göstərilən tarixdən və vaxtdan sonra təqdim olunan təklif zərfləri açılmadan geri qaytarılacaqdır.

III. Müsabiqə teklifinin təminatı:

Müsabiqə teklifinin təminatı, bank qarantiyası formasında iddiaçının müsabiqə teklifinin ümumi qiymətinin 1 (bir) %-i mebləğindən az olmamaq şərti, 15.03.2019-cu il, Bakı vaxtı ilə saat 10:30-a qədər Satınalan təşkilata təqdim olunmalıdır. Bank qarantiyalarının esli müsabiqə zərfində müsabiqə teklifi ilə birləşdə təqdim edilməlidir. Müvafiq təminatı təqdim edilməyen təklif redd ediləcəkdir.

Qarantiyanı vermiş maliyyə təşkilatı Azərbaycan Respublikasında və/və ya beynəlxalq maliyyə əməliyyatlarında qəbul edilen olmalıdır. Satınalan təşkilat etibarlı hesab edilməyən bank qarantiyaları qəbul etmək hüququnu özündə saxlayır.

Əgər satınalma müsabiqəsində iştirak etmək istəyən şəxslər digər növ təminat (akkreditiv, qiymətli kağızlar, satınalan təşkilatın müsabiqəye dəvet sənədlərində göstərilmiş xüsusi hesabına pul vəsaitinin köçürülməsi, depozitlər və digər maliyyə aktivləri) təqdim etmək istədikdə təminat növünün mümkünlüyü barədə elanda göstərilmiş əlaqələndirici şəxse sorğu vermelidir.

IV. İştirak haqqı və əsas şərtlər toplusunun əldə edilməsi:

- * Müsabiqənin əsas şərtlər toplusunu əldə etmək istəyənlər əlaqələndirici şəxse iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədini və müraciət məktubunu (elektron və ya çap) təqdim etmək əsas şərtlər toplusunu (elektron və ya çap) Azərbaycan, ingilis və ya rus dilində əldə edə bilərlər.

* Qeyd olunmuş sənədlər elanın I paraqrafında göstərilmiş tarixdək iş günü ərzində saat 09:00-dan 17:30-a kimi təqdim və qəbul edilə bilər.

* İştirak haqqı 236 manat (ƏDV ilə) və ya ekvivalent məbləğdə sərbəst dönerli valyutadır və Satınalan təşkilatın aşağıdakı bank hesabına ödənilməlidir:

Azərbaycan Beynəlxalq Bankı ASC,
AZ38IBAZ38010019449306332120,
VÖEN: 9900003871,
Müşteri Xidməti Departamenti,
Kod: 805250,
Müxbir hesab: AZ03NABZ0135010000000002944,
VÖEN: 9900001881,
SWIFT BIK: İBAZAZ2X

İŞTİRAK HAQQI HEÇ BİR HALDA GERİ QAYTARILMIR.

V. Təminatlar:

- * Müsabiqə teklifinin təminatı iddiaçının müsabiqə teklifinin ümumi qiymətinin 1 (bir) %-i mebləğindən az olmamaq şərti təminat tələb olunur.
- * Avans ödənişin təminatının məbləği en azı ödəniləcək avans məbləğinə bərabər olacaqdır.
- * Müqavilənin yerine yetirilməsi təminatı satınalma müqaviləsinin qiymətinin 5 (beş) %-i mebləğində tələb olunacaqdır.

VI. Müqavilənin icra müddəti:

- * Satınalma müqaviləsinin 120 təqvim günü ərzində yerine yetirilməsi tələb olunur.

VII. Satınalın təşkilatın ünvanı:

AZ1033, Bakı şəhəri, Nərimanov rayonu, Ağa Nemətulla küçəsi, 105.
SOCAR, Kompleks Qazma İşləri Tresti

Əlaqələndirici şəxs:

Hüseyinov Anar.
Maddi-texniki təchizat və marketing şöbəsi, şöbə rəisinin müavini
Telefon: (+99 412) 521-31-59
Faks: (+99 412) 521-31-59
Anares.Huseynov@socar.az

VIII. Elanın, satınalma predmeti haqqında geniş məlumatın və əsas şərtlər toplusun əldə edilməsi üçün müraciət formasının yerləşdirildiyi internet ünvanı:
www.socar.az (<http://www.socar.az/socar/az/company/procurement-supply-chain-management/procurement-notices>)

IX. Müsabiqə teklif zərflərinin açılışı tarixi, vaxtı və yeri:

Zərflərin açılışı 15.03.2019-cu il tarixdə, Bakı vaxtı ilə saat 11:30-da elanın VII qrafasında göstərilmiş Satınalan təşkilatın ünvanında baş tutacaqdır.

X. Müsabiqənin nəticəsi haqqında məlumat:

Müsabiqənin yekun nəticəsi haqqında məlumat aşağıdakı internet linkdən əldə edilə biləcək:
<http://www.socar.az/socar/az/company/procurement-supply-chain-management/contract-awards>

Kompleks Qazma İşlə

NEFT TARİXİMİZ...

Şimali Azərbaycanın işğalı və neftli torpaqların çarxəzinəsinin mülkiyyətinə çevriləməsi (1801-1871-ci illər)

⇒ Əvvəli öten sayda

Məhz burada, Xəzər dənizinin sahilində Bakının Bibiheybət qəsəbesində dərin neft quyularının qazılmasına başlandı və bəkilişlərin ilk təşəbbüsündə yalnız bir neçə il sonra Pensilvaniyada (ABŞ) mexaniki üsulla dərin qazmalar başlandı: 1859-cu ildən Vennanoda (Pensilvaniya) böyük neft yatağı açıldından sonra kommersiya xarakterli neft mədənin qazılmasına başlanıllı ("polkovnik" Edvin Dreyk mexaniki burla 75 fut (təqribən 27 m) dərinliyində ilk quyunu qazır, neft alır və bununla Taytusvillde, Pensilvaniya ştatında neft yatağı açılır).

Bələ bir faktı qeyd edək ki, 1870-ci ildə torpaqölçən A. Avilov Bibiheybətin xəritəsini tərtib edərkən orada 25 kəhrizin və 2 quyunun olmasını göstərmişdir.

Abşeronda XIX əsrin 50-ci illərinin birinci yarısında mexaniki üsulla qazılmış digər quyular haqqında da sonralar əldə edilmiş məlumatlar vardır. Məsələn, Zaqafqaziya Xəzine (Dövlət) Palatasının 15 aprel 1854-cü ildə bir iltizamçıya verdiyi müqaviləyə eləvə edilmiş sənəddə olan siyahıda neft mənbələri sırasında göstərilir: "... Beybet sahəsində maye qara neft verən iyirmi beş kəhriz ve iki qazma quyu var". Bu məlumatlar göstərir ki, 1854-cü il aprelin 15-dək Bibiheybət ərazisində, dəniz sahilində mexaniki üsulla iki quyu qazılmış, onlar 26 və 27 nömrəli quyular kimi qeydə alınmışdır.

Neftçixarma işinə iltizam sisteminin tətbiqi şəraitində 1850-ci ildə Abşeronda neft quyularının sayı 120 olmuş və 260000 pud neft çıxarılmışdı, lakin sonrakı on ildə quyuların sayı artaraq 218-ə çatmışdır və bununla bağlı artıq yeni işçi qüvvəsi tələb olunurdu. Neticədə iltizam sistemi ilə istismarda olan quyularla muzdru eməkdən istifadə etməyə başladılar.

Qeyd etmək lazımdır ki, 1850-ci ildən 1872-ci ildək (iltizam sisteminin son il) Bakı rayonunun neft mənbələri yenidən iltizama (icarəye) verilir və bu işdə yene ənənəvi olaraq qeyri-azərbaycanlılara üstünlük veriliirdi. 1850-1863-cü illərdə iltizamçı Ter-Qukasov, 1863-cü ildən iltizam sisteminin ləğvindən isə İ. Mirzəyev olmuşdur və o, neft və duz istehsalına görə ilk dörd ildə xəzinəyə (dövlətə) hər il 162 min rubl və sonrakı illərdə isə 136 min rubl ödəmişdi.

XIX əsrin ikinci yarısından isə neft sənayesinin inkişafı ilə əlaqədar elmi-tədqiqat işlərinin aparılmasına da maraq artı. Nefti kimyəvi cəhətdən öyrənen tədqiqatçılarından biri məşhur kimyaçı-alim Dmitri Ivanoviç Mendeleyev olmuşdur. D.Mendeleyev hələ XIX əsrin 60-ci illərindən, Peterburq Texnoloji İnstitutun professoru olduqdan və 1863-cü ildə Qafqaza və Abşeron (Bakıya) səfər etdi. Sonra neft mövzusu ilə maraqlanırdı.

1864-cü ildə tanınmış geoloq-alim G.V. Abix (o, mənşəcə alman idi) Qafqazın böyük bir

ve ya silindrik vedre) ilə neft çıxarıb çənlərə boşaldan dərtayıclar, neft gölməçələrindən və dənizin üzündən əski ilə neft yığın "cindircilər" və başqaları təşkil edirdilər.

Rusiyada kapitalizmin inkişafi, sənayenin yüksəlişi, nəqliyyatın və şəhər əhalisinin artması ilə əlaqədar, artıq XIX əsrin 60-70-ci illərində işıqlandırma və yağlayıcı materialları qismində daxili bazarda neft və neft məhsullarına olan tələbat artmağa başladı ki, bu da Bakıda neft hasilatının çoxalmasına birbaşa təsir gösterdi.

1859-cu ildə Rusiyada ilk dəfə təbii qazın Abşeronda, Suraxanıda V.Kokorevin (1817-1859-cu illər) zavodunda neft təqti (emalı) ənbiqlərinin (küblərinin) qızdırılması, zavodun inzibati və istehsal binalarının işıqlandırılması üçün yanacaq qismində sənaye məqsədilə istifadəsinə başladılar.

1862-ci ildə Abşeronda artıq 334926 pud neft çıxarılmışdı. On il ərzində (1863-1873-cü illər) Abşeronda neft hasilatı 395470 pudden 1 592 000 puda qədər və ya 4 dəfə artmış oldu.

1861-ci ildə Rusiyada təhkimcilik sisteminin ləgvindən sonra 1872-ci ildə manufaktura sənayesinin fabrik-zavod istehsalı mərhələsinə keçidi başa çatdı. XIX əsrin 70-90-ci illərində neft sənayesinin intensiv inkişaf dövrü, bu sahədə ferdi sahibkarlıq dövrü başlandı. Məhz bu dövrdə neft sənayesində texniki əməkdaşlıq baş verdi - neftin quyulardan jelonka ilə çıxarılması dərtəyindən dərtaylama üsulu geniş tətbiq olunmağa başlandı. Neticədə neft istehsalı sürətlə artmağa başladı. Bələ ki, 1872-ci ildə Abşeronda 1.400.000 puden (22900 ton) neft hasil edilmişdi.

Bakı neft rayonunda neft hasilatının artımı əsasən işlek kəhriz quyularının və yeni neft quyularının qazılması hesabına gedirdi. 1862-ci ildən 1872-ci ildək kəhriz quyularının sayı artaraq 220-dən 415-ə çatmışdı. Bundan başqa, yeni quyular da-ha dərinə qazıldı ki, bu da öz növbəsində onların məhsuldarlığına təsir edirdi. 1860-ci ildək quyuların dərinliyi əsasən 10-15 metr çatırdısa, 1870-ci ildə bu dərinlik artıq 30-35 metr təşkil edirdi.

XIX əsrin ikinci yarısından isə neft sənayesinin inkişafı ilə əlaqədar elmi-tədqiqat işlərinin aparılmasına da maraq artı. Nefti kimyəvi cəhətdən öyrənen tədqiqatçılarından biri məşhur kimyaçı-alim Dmitri Ivanoviç Mendeleyev olmuşdur. D.Mendeleyev hələ XIX əsrin 60-ci illərindən, Peterburq Texnoloji İnstitutun professoru olduqdan və 1863-cü ildə Qafqaza və Abşeron (Bakıya) səfər etdi. Sonra neft mövzusu ilə maraqlanırdı.

1864-cü ildə tanınmış geoloq-alim G.V. Abix (o, mənşəcə alman idi) Qafqazın böyük bir

ərazilini tedqiq etmiş, bu ərazilərin əsas geoloji quruluşunu öyrənmiş, Qafqazda çöküntü süxurlarının stratigrafiyasının bəzi məsələlərini işləmiş, faydalı qazıntılar olan yataqların təsvirini vermişdir. Sonralar o, Xəzərin Azərbaycan sahillerinin geoloji tədqiqatlarının nəticələrini çap etdirmişdir ("Otçot po issledovaniju mestorojdeni nefti v Zakhavkazskom krae i na Tamanskom poluostrove", Tiflis, 1867). G.Abixin bu tədqiqatları sonralar Xəzər şelfinin neftli yataqlarının geoloji quruluşunu öyrənməyin əsasını qoymuşdur.

Yeni sahibkarlar amerikalılardan nümunə götürərək neft hasilatında ilk dəfə yeni qazma üsulunu tətbiq etməyə başladılar. Qafqazda mexaniki üsulla qazmanın tətbiq olunması ilə bağlı cəhdərə bundan əvvəl də mövcud idi. Bələ ki, 60-ci illərin ortalarında Kokorev və Qubonin neft hasilatında qazma mərmərlərindən istifadə edirdilər, amma hökumət bu üsulun tətbiqinə qadağa qoydu. Buna səbəb Abixin bu məsələ ilə əlaqədar 3 il ondan önce hökumətin tapşırığı ilə Abşeronda apardığı araşdırmlardan sonra qazma mərmisinin quyuların qazılmasında yararsızlığı barədə çıxardığı nəticə olmuşdu. Bununla akademik H.Abix neft hasilatında dağ süxurlarının qazma üsulu ilə dağılımının qiymətləndirilməsində ciddi sehər yoldaşlığına təsir etdi.

Rusiyada neft və neft məhsullarına artan tələbat Bakı bölgəsində neft istehsalı üsulunun təkmilləşdirilməsini tələb etdi. 1863-cü ildə Pirallahi adasında mexaniki üsulla quyu qazmaq üçün göstərilən təşəbbüs uğurlu olaraq təşkil edildi. 1864-cü ildə tanınmış geoloq-alim G.V. Abix (o, mənşəcə alman idi) Qafqazın böyük bir

ci ildə Mirzəyevin Balaxanıda olan 3-cü qrup sahəsində dəha bir neft quyusu fəaliyyətə başladı.

1871-ci ildən Abşeron yarımadasında Bakı-Sabunçu-Ramanı yataqlarının sənaye üsulu ilə işlənməsinə başlandı, 1872-ci ildə isə yerin təkinin sənaye işlənməsi geniş tətbiq edilməyə başlandı və təkəcə 180 desyatın (1desyatın -1,0925 ha) sahədə olan 16 fontan və 158 kəhriz quyusundan 4 milyon pud neft əldə edildi. Ümumiyyətlə, 1872-ci ilin 1 fevral tarixinə Abşeronun dövlət neftli torpaqları 48 sahəyə bölünmüdü (hər biri 10 desyatın olmaqla): Balaxanı sahəsində - 15, Bibiheybət - 2, Binə-qədidi - 2, qalanları isə Digəh, Xırdalan, Suraxanı və başqa kəndlərin bağ sahələrində idi.

1821-1872-ci illərdə neft hasilatı gah iltizamçılar, gah da dövlət idarəciliyinə verilirdi. 35 illik iltizam dövründə 16 276 656 pud, 16 illik dövlət idarəciliyi dövründə isə 5 078 464 pud neft çıxarılmışdı, yəni iltizam dövründə ilə 465 min pud, dövlət (xəzine) idarəciliyi dövründə isə ilə 317 min pud neft hasil edilmişdi.

Neft mədənlərində çalışan təhkimcilerin qul eməyi və iltizam sistemi neft işinin inkişafına mane olurdu. Neft quyularını əldə edən iltizamçı neft hasilatı texnikasının təkmilləşdirilməsində maraqlı deyildi, çünki dörd iləndən sonra o, başqasının əlinə keçə bilərdi. Bu səbəbdən neft işinin texnikası bəsit səviyyədə qalmışdı. Onu demek kifayətdir ki, Bakı neft rayonunda iltizam sisteminin mövcud olduğu dövrde bir dənə də olsa mexaniki emalatxana tikilməmişdi. iltizamçı neftə inhisarçı hüququna malik idi. iltizamçıya neftin hasilatında və satışında verilmiş hədsiz imtiyazlar bazarda özbaşına qılınca münbit şərait yaradırdı. Artıq 60-ci illərin sonunda iltizam sisteminin ləğv olunmasına tələb duyulurdu, çünki bu tədbir həm neft sənayesinin, həm də iltizam dövründə az gəlir əldə edən dövlət xəzinəsinin maraqlarına cavab verirdi. Hami üçün aydın idi ki, iltizam sistemi neft sənayesinin inkişafını məhdudlaşdırırdı.

Azərbaycanda neftçixarma sənayesinin inkişafında 1864-cü ildə icbari eməyin və 1872-ci ildə iltizam sisteminin təsviyəsi (ləğvi) mühüm rol oynadı. İcbari eməyin və iltizam sisteminin aradan qaldırılması neftçixarma sənayesində feodal-asılılıq münasibətlərinin tamamilə ləğv edilməsi və sahənin azad kapitalist inkişaf yoluna keçməsi demək idi. Neft sənayesinde iltizam sistemi mülkiyyət münasibələrində yeni sistem evez etdi.

1850-1872-ci illərdə Bakı neft mədənləri yenidən iltizama verildi və yenə də bu neftçixarma işində əsaslı dəyişikliyə səbəb olmadı. Nehayət, 1872-ci ildə car Rusiyasının daireləri alımların, mühəndislərin və sənayeçilərin inandırıcı səbutlarını əsas götürərək 1872-ci il fevralın 1-də neft sənayesində iltizam sisteminin ləğv olunması haqqında fərman imzalandı və bununla da Azərbaycan neft sənayesi tarixində yeni mərhələnin əsası qoymıldı.

Cəbi Bəhramov
AMEA A.A.Bakıxanov adına
Tarix İnstitutunun
elmi işlər üzrə direktör
müavini, t.ü.f.d., dosent

"Din, mədəniyyət və cəmiyyət" mövzusunda ilk "Qiş məktəbi" layihəsi

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu (Əii) tələbələrin el-mə, təhsilə marağının artırılması və intellektual səviyyələrinin yüksəldilməsi, milli mənəvi dəyərlərimizin təbliğ məqsədilə müxtəlif tədbirlər həyata keçirir. Mütəmadi olaraq təşkil olunan belə tədbirlərdən biridə "Din, mədəniyyət və cəmiyyət" mövzusunda təşkil olunan "Qiş məktəbi" layihəsidir. Bu məqsədilə ali məktəbin müəllim və tələbələri daxil olmaqla 39 nəfərdən ibarət heyəti Şamaxı rayonunda olub.

Öncə kollektiv ümummilli lider Heydər Əliyevin Şamaxı şəhərinin mərkəzində ucaldılan abidəsi öününe ter çiçəklər düzüb, ezziz xatirəsinə ehtiramla yad edib. Müxtəlif istiqamətlər üzrə təlim və seminarlarla "Qiş məktəbi"ndə dərsler keçirilib. Azərbaycan xalqının tarixini, dini inanclarını və s. əks etdirən bir sıra yerlər ekskursiyalar təşkil edilib.

Layihənin ilk gündündə tələbələr idarəci, biznes məsləhətçisi Fəxri Ağayevin "Şəxsi inkişafda mütləqin rölu", "Şəxsi inkişaf və karyera" mövzularında mühazirələrini dinleyiblər.

Sonra tələbələr Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevi ilə bərpa edilən, yaşı əsrərlə ölçülü Dəmirçi məscidini ziyaret ediblər.

"Qiş məktəbi" layihəsinin ikinci günü de tələbələr üçün yaddaqalan olub. Əli-nin Diller və ictimai fənlər kafedrasının müdürü İlkin Əlimuradovun təqdimatında "Azərbaycanlı İsləm alimləri", "Miras" Mədəni İrsin Öyrənilməsinə Kömək İctimai Birliyi idarə Heyetinin sədri Fariz Xəlilinin təqdimatında isə "Şirvanın maddi-mədəni ərisi" mövzularında seminarlar təşkil olunub.

Sonra tələbələr Mirzə Ələkbər Sabirin ev-muzeyini ziyaret ediblər.

Rayonun Avaxıl kəndində yerləşən Pir Ömer türbəsi de ziyarət olunub. Burada tələbələr türbə, Pir Ömer Avaxılı kim olduğu haqqında və Sufi məktəblərindən biri olan xələfitlik barede geniş məlumat verilib.

Şamaxı Astrofizika Rəsədxanasına ekskursiya zamanı tələbələr astronomik muzey və teleskopları yaxından tanış olublar. Onlara Azərbaycan astronomiya elminin inkişafında əhəmiyyətli rol oynayan Şamaxı Astrofizika Rəsədxanasının tarixi barede ətraflı məlumat verilib.

"Qiş məktəbi"nin sonuncu gündündə tələbələr Qafqazın en qədim məscidi olan Şamaxı Cümə Məscidiyi ziyaret ediblər. Cənubi Qafqazda en qədim ibadətgah olan Şamaxı Cümə Məscidi 743-cü ildə inşa edilib.

Tələbələrə məscid haqqında məlumat verilərkən bildirilib ki, Heydər Əliyev Fondu tərəfindən dini məbədin bərpası təşəbbüsü irəli sürürlüb, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 24 dekabr 2009-cu il tarixli Sərəncamına əsasən, burada genişəcmi və əsaslı temir işlərinə başlanılıb, 17 may 2013-cü il tarixdə isə açılışı olub. Bu qədim abidənin yerləşdiyi ərazidə ikimərtəbəli inzibati və məişət binaları, mescide gedən körpükən yenidən tikilib, həmçinin konfrans zalları, kitabxana, dəstəməz və digər otaqlar temir edilib.

Şamaxı Cümə Məscidində dini icma nümayəndələri ilə görüş zamanı mescidin imamı Mərəhəmət Mustafayev Gənclər Günü ilə bağlı tələbələri təbrik edib, onlara ilahiyyat sahəsində biliklərini zənginləşdirməyi tövsiyə edib.

Görüdücə Alı-nin rektoru Ceyhun Məmmədov ölkəmizdə aparılan uğurlu dövlət-din siyaseti sayəsində xalqımızın əsərlərinin sınağından çıxan milli adət-ənənələrinin yaşadılması üçün bütün lazımi şəraitin yaradıldığı qeyd edib. C.Məmmədov Ümummilli Liderin siyasi kursunun davamçısı Prezident İlham Əliyevin və Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın Azərbaycanın dönya ölkələri sırasında öz layıqli yerini tutması, milli-mənəvi dəyərlərimizin qorunmasına, xüsusile tolerantlığın və multikultural ənənələrin inkişaf etdirilərək dünyaya çatdırılmasında xüsusi xidmətlərini vurğulayıb.

Dini icma nümayəndələri Alı tələbələrinə Şamaxının tarixi, milli-mənəvi ənənəleri haqqında ətraflı məlumat veriblər. 2019-cu ilin "Nəsimi İli" və Şamaxının Gənclər Paytaxtı elan olunması haqqında danışan din xadimləri qeyd ediblər ki, ölkə Prezidenti İlham Əliyevin sözə, sənətkara, yaradıcılığa, ədəbiyyata və ümumilikdə, Azərbaycan mədəniyyətinə verdiyi misilsiz dəyər təqdirəlayıqdır.

"Qiş məktəbi" çərçivəsində Alı-nin tələbələri Şamaxıda onlara göstərilən yüksək dəqiqət və qayğıya görə təşəkkürlərini bildiriblər. Onlar Şamaxı rayonuna səfərlər tariximizin, qədim Azərbaycanımız haqqında məlumat topladıqlarını, həmçinin keçmiş nəsillərin əmanət olaraq qoyub getdiyi zəngin tarixi, nadir memarlıq nümunələrini gələcək üçün qorumağa borclu olduğunu vurğulayıblar.

Sonra "Qiş məktəbi" layihəsi çərçivəsində tələbələr üçün sonuncu təşkil olunub. Seminar Alı-nin rektoru Ceyhun Məmmədovun təqdimatında "Azərbaycan multikulturalizmi: reallıqlar və perspektivelər" mövzusunda keçirilib. İnstitut rəhbəri qeyd edib ki, ölkəmiz müxtəlif sivilizasiyaların qovuşduğu məkan olaraq, əsrlər boyu milli-mədəni rəngarənglik mühitinin formalşadığı, ayrı-ayrı milletlərin, konfessiyaların nümayəndələrinin sülh, emin-amanlıq, qarşılıqlı anlaşma və dialoq şəraitində yaşadığını diyar kimi tanımışdır.

C.Məmmədov ulu önder Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan xalqının multikultural ənənələrinin qorunması sahəsində həyata keçirilən siyasi kursun hazırlıda onun layıqli davamçısı Prezident İlham Əliyev tərəfindən qətiyyətələrə davam etdirildiyini qeyd edib.

Qiş məktəbi çərçivəsində sonuncu səfər "Yeddi günbəz" türbələr kompleksinə olub. Tələbələr burada XVII-XVIII əsrlərdə Şamaxı xanı Mustafanın ailə üzvləri üçün salınan məzarlığı ziyarət ediblər.

"Qiş məktəbi" iştirakçılarının mükafatlandırılması və sertifikatların təqdim olunması mərasimi ilə yekunlaşdır.

Rəhile Misirxanlı,
Şəms Bağırova,
Alı-nin əməkdaşları

Narkomaniya ümumbaşarı beladır

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 24 iyun 2013-cü il tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və onların prekursorlarının qanunsuz dövriyyəsinə və narkomanlığa qarşı mübarizəyə dair 2013-2018-ci illər üçün Dövlət Proqramı"ndan irəli gelən vəzifələrin icrası ilə bağlı Nərimanov rayonunun Narkomanlıq və Narkotik Vasitələrin Qanunsuz Dövriyyəsinə Qarşı Mübarizə üzrə Komissiyası mütəmadi illik iş planları əsasında işini qurur.

Nərimanov rayonu ərazisində narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və onların prekursorlarının qanunsuz dövriyyəsi, narkomanlığın yayılması ilə mübarizə sahəsindəki tədbirlərini ildən-ile təkmilləşməsi və gücləndirilməsinin nəticəsi olaraq aşkar edilən cinayət faktlarının sayı, qanunsuz dövriyyədən götürülen narkotik vasitələrin, o cümlədən güclü təsirə malik narkotiklərin çəkisi əhəmiyyətli dərecədə coxalmış, bir sıra qrupların yaxalanması ilə nəticələnən uğurlu əməliyyatların, eyni zamanda, məqsədyönlü profilaktiki və maarifləndirmə tədbirlərinin keçirilməsi təmin edilmişdir.

2018-ci il ərzində Nərimanov Rayon Polis İdarəsinin əməkdaşları tərəfindən narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsinə qarşı mübarizə sahəsində 56 cinayət faktı aşkar edilmiş, bunlardan 20-i fakt narkotik vasitələrin satışı ilə bağlı olmuşdur. Keçirilmiş tədbirlər nəticəsində hebs edilmiş cinayətkarlarından 17 kq 006,227 qram çəkidle narkotik vasitə aşkar edilərək qanunsuz dövriyyədən çıxarılmışdır.

Nərimanov rayonunun Narkomanlıq və Narkotik Vasitələrin Qanunsuz Dövriyyəsinə Qarşı Mübarizə üzrə Komissiyasının üzvləri rayon Polis idarəsinin əməkdaşları ilə birgə rayonun inzibati ərazisində yerləşən orta, orta-ixtisas və ali təhsil məssəsələrinə qarşı keçirilməsi təmin edilmişdir.

Nərimanov rayonunun Narkomanlıq və Narkotik Vasitələrin Qanunsuz Dövriyyəsinə Qarşı Mübarizə üzrə Rayon Komissiyası tərəfindən Nərimanov rayonu ərazisində fəaliyyət göstərən 23 ümumtehsil, 3 peşə, 3 orta-ixtisas və 8 ali təhsil məssəsələrinə qarşı keçirilməsi təmin edən 120 tədbir keçirilmişdir.

Nərimanov rayonunun Narkomanlıq və Narkotik Vasitələrin Qanunsuz Dövriyyəsinə Qarşı Mübarizə üzrə Rayon Komissiyası tərəfindən Nərimanov rayonu ərazisində hebs edilmiş cinayətkarlarından 17 kq 006,227 qram çəkidle narkotik vasitə aşkar edilərək qanunsuz dövriyyədən çıxarılmışdır.

Bəsəri bəla olan narkomanlığın yayılması və narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsinin qarşısının alınması məqsədilə rayon Ağsaqqallar Şurasının, Mührəbə, Əmək, Silahlı Qüvvələr, Hüquq-Mühafizə Orqanları Veteranlar Şurasının rayon şöbəsi üzvlərinin, Rayon Gənclər və idman idarəsinin nümayəndələrinin, hüquq-mühafizə işçilərinin orqanları əməkdaşlarının ilə ümumtehsil məssəsələrinə məktəblərin müəllim-valideyn kollektivlərinin birgə iştirakı ilə "Övladlarımızı narkomaniyadan qoruyaq" mövzusunda maarifləndirici toplantılar, "dəyirmi masa"lar, idman yarışları, rəsm, inşa yazı müsabiqləri həyata keçirilmişdir. Narkomaniyaya və taksi-komaniyaya qarşı keçirilən profilaktik tədbirlərdə "ağ ölüm"ün nə olduğunu yeniyetmələrə və gəncləre aşılanmasıdır. Dinləyicilərin suallarına səhiyyə və hüquq-mühafizə orqanlarının əməkdaşları tərəfindən etraflı cavab verilmiş, gələcəyimizi bu bələdan qurtarmaq çağırılmışdır. Müsabiqlərdə

idarəsinin narkotiklər mübarizə bölməsinin əməkdaşları, ictimai təhlükəsizlik şöbəsinin və yetkinlik yaşına çatmayanlarla profilaktik işin təşkili bölməsinin işçiləri, ali və orta-ixtisas təhsil məssəsələrinin üzvləri Narkomanlıq və Narkotik Vasitələrin Qanunsuz Dövriyyəsinə Qarşı Mübarizə üzrə Komissiyanın üzvləri ilə birgə əlaqəli profilaktik tədbirlər həyata keçirirlər. Tədbirlərdə gənclərin asudə vaxtinin səmərəli təşkil olunması, şagirdlərin siqaret çəkməsi, dərsdən yayınmasına və pis vərdişlərə yiyələnməsinə qarşı mövzularda çıxışlar edilir, fərdi səhəbətlər və fikir mübadiləsi aparılır.

Ümumiyyətlə, 2013-2018-ci illər ərzində Narkomanlıq və Narkotik Vasitələrin Qanunsuz Dövriyyəsinə Qarşı Mübarizə üzrə Rayon Komissiyasının işçisi qrupunun təşkilatçılığı ilə Nərimanov Rayon İcra Hakimiyyətində təlim-məşqələ keçirilmişdir. Nərimanov rayonunun Narkomanlıq və Narkotik Vasitələrin Qanunsuz Dövriyyəsinə Qarşı Mübarizə üzrə Rayon Komissiyası tərəfindən Nərimanov rayonu ərazisində fəaliyyət göstərən 23 ümumtehsil, 3 peşə, 3 orta-ixtisas və 8 ali təhsil məssəsələrinə qarşı keçirilməsi təmin edən 120 tədbir keçirilmişdir. Həmin tədbirlərdə Narkomanlıq və Narkotik Vasitələrin Qanunsuz Dövriyyəsinə Qarşı Mübarizə üzrə Dövlət Komissiyasının işçisi qrupunun əməkdaşları iştirak etmişlər.

Rayon rəhbərliyinin, rayon ictimaiyyətinin, hüquq-mühafizə orqanlarının təmsililərinin, səhiyyə işçilərinin, feal gənclərin qatıldıqları tədbirlərdə çıxış edənlər bu cür tədbirlərin maarifləndirici əhəmiyyətindən dənişmiş, narkomanlıq və onun cəmiyyətdə töötədiyi fəsadlar haqqında etrafı məlumat vermişlər. Bildirilmişdir ki, narkomaniyanın daha geniş insən kütłəsinə öz təsiri altına almaması üçün ölkəmizdə de maarifləndirmə işlərinin aparılmasına böyük ehtiyac var.

Hazırda Nərimanov rayonunda narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və onların prekursorlarının qanunsuz dövriyyəsinə və narkomanlıq qarşı mübarizə tədbirləri davam etdirilir.

İradə Mahmudova,
Nərimanov Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının müavini,
Narkomanlıq və Narkotik Vasitələrin Qanunsuz Dövriyyəsinə Qarşı Mübarizə üzrə Komissiyasının sədri

SOCAR-ın TENDERLƏRİ

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin (SOCAR)

“Neftqaztikinti” Tresti

Müxtəlif ölçülü polad vərəqələrə olan tələbatını təmin etmək məqsədi ilə açıq satınalma müsabiqəsi (25037-19) elan edir.

I. Müsabiqədə iştirak etmək üçün təqdim edilməli sənədlər:

- * Müsabiqədə iştirak haqqında müraciət;
- * İştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
- * Müsabiqə təklifi (müsabiqə təklifləri zərflərinin açıldığı tarixdən sonra ən azı 60 təqvim günü qüvvədə olunmalıdır).

Müsabiqədə iştirak haqqında müraciət (imzalanmış və möhürlənmiş) və iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi ən gec 12.03.2019-cu il, Bakı vaxtı ilə saat 17:30-a qədər Azərbaycan, rus və ya ingilis dilində Satınalan təşkilatın elanda göstərilmiş ünvanında təqdim olunmalıdır.

Tələb olunan sənədlərin surətləri (müsabiqə təklifi istisna olmaqla) Satınalan təşkilatın əlaqələndirici şəxsinin elanda göstərilmiş elektron ünvanına göndərile bilər. Belə halda sənədlərin əsl Müsabiqə təkliflərinin təqdim edilməsinin son günü nədək Satınalan təşkilata təqdim edilməlidir.

II. Müsabiqə təklifinin təqdim edilməsinin son tarixi və vaxtı:

- * Müsabiqə təklifi bir əsl və 2 sureti olmaqla 19.03.2019-cu il, Bakı vaxtı ilə saat 10:30-a qədər Satınalan təşkilata təqdim olunmalıdır.
- * Gösterilən tarixdən və vaxtdan sonra təqdim olunan təklif zərfləri açılmadan geri qaytarılacaqdır.

III. İştirak haqqı və əsas şərtlər toplusunun əldə edilməsi:

* Müsabiqənin əsas şərtlər toplusunu Azərbaycan, rus və ya ingilis dilində əldə etmək istəyənlər 590 manat (ƏDV-ilə) və ya ekvivalent məbləğdə sərbəst dönerli vallyuta ilə iştirak haqqını qeyd olunan hesaba ödədikdən sonra elektron və ya çap formasında əlaqələndirici şəxsən elanın I qrafasında göstərilmiş tarixdək həftənin istenilən iş günü saat 09:30-dan 17:30-a kimi ala bilərlər.

Hesab nömrəsi:

Azərbaycan Beynəlxalq Bankı ASC,
AZ38IBAZ38010019449306332120,
VÖEN: 9900003871,
Müşteri Xidməti Departamenti,
Kod: 805250,
Müxbir hesab: AZ03NABZ01350100000000002944,
VÖEN: 9900001881,
SWIFT BIK: İBAZAZ2X.

İŞTİRAK HAQQI HEÇ BİR HALDA GERİ QAYTARILMIR.

IV. Müqavilənin icra müddəti:

Satınalma müqaviləsinin yerinə yetirilməsi qrafik üzrə tələb olunacaq.

Bank təminatı:

İddiaçının təqdim etməli olduğu müsabiqə təklifinin təminatı müsabiqə təklifinin ümumi qiymətinin 1 (bir) %-dək məbləğindən aşağı olmamalıdır.

Avans ödənişin təminatının məbləği ən azı ödəniləcək avans məbləğinə bərabər olmalıdır.

* Müqavilənin yerinə yetirilməsi təminatı satınalma müqaviləsinin qiymətinin 5 % məbləğində müəyyənləşdirilir.

V. Satınalan təşkilatın ünvanı:

AZ1018 (indeks), Xətai rayonu, 2922 məhəllə, Zığ yolu küçəsi 41C, “Neftqaztikinti” Trestinin inzibati binasının 3-cü mərtəbəsi, Bakı şəhəri, Azərbaycan Respublikası.

Əlaqələndirici şəxs:

Anar İsmayılov
Maddi Texniki Təchizat və Marketing şöbəsinin böyük mühəndisi
Tel: +994 12 521-07-67
Tel: +994 50 292 80 85
Tel: +994 55 234 84 85
Elektron ünvan: anar.k.ismayilov@socar.az

VI. Elanın, satınalma predmeti haqqında geniş məlumatın və əsas şərtlər toplusunun əldə edilməsi üçün müraciət formasının yerləşdirildiyi internet ünvanı:
[www.socar.az](http://www.socar.az/socar/az/company/procurement-supply-chain-management/procurement-notices) (<http://www.socar.az/socar/az/company/procurement-supply-chain-management/procurement-notices>)

VII. Müsabiqə təklif zərflərinin açılışı tarixi, vaxtı və yeri:

Zərflərin açılışı 19.03.2019-cu il tarixdə, Bakı vaxtı ilə saat 11:00-da elanın V qrafasında göstərilmiş Satınalan təşkilatın ünvanında baş tutacaqdır.

VIII. Müsabiqənin nəticəsi haqqında məlumat:

Müsabiqənin yekun nəticəsi haqqında məlumat aşağıdakı internet linkdən əldə edilə biləcək:
<http://www.socar.az/socar/az/company/procurement-supply-chain-management/contract-awards>

[“Neftqaztikinti” Trestinin Satınalmalar qrupu](#)

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin (SOCAR)

“Neftqaztikinti” Tresti

Taxta və dikte olan tələbatını təmin etmək məqsədi ilə açıq satınalma müsabiqəsi (25038-19) elan edir.

I. Müsabiqədə iştirak etmək üçün təqdim edilməli sənədlər:

- * Müsabiqədə iştirak haqqında müraciət;
- * İştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
- * Müsabiqə təklifi.

Müsabiqədə iştirak haqqında müraciət (imzalanmış və möhürlənmiş) və iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi ən gec 07.03.2019-cu il, Bakı vaxtı ilə saat 17:30-a qədər Azərbaycan, rus və ya ingilis dilində Satınalan təşkilatın elanda göstərilmiş ünvanında təqdim olunmalıdır.

Tələb olunan sənədlərin surətləri (müsabiqə təklifi istisna olmaqla) Satınalan təşkilatın əlaqələndirici şəxsinin elanda göstərilmiş elektron ünvanına göndərile bilər. Belə halda sənədlərin əsl Müsabiqə təkliflərinin təqdim edilməsinin son günü nədək Satınalan təşkilata təqdim edilməlidir.

II. Müsabiqə təklifinin təqdim edilməsinin son tarixi və vaxtı:

- * Müsabiqə təklifi bir əsl və 2 sureti olmaqla 14.03.2019-cu il, Bakı vaxtı ilə saat 10:30-a qədər Satınalan təşkilata təqdim olunmalıdır.
- * Gösterilən tarixdən və vaxtdan sonra təqdim olunan təklif zərfləri açılmadan geri qaytarılacaqdır.

III. İştirak haqqı və əsas şərtlər toplusunun əldə edilməsi:

* Müsabiqənin əsas şərtlər toplusunu Azərbaycan, rus və ya ingilis dilində əldə etmək istəyənlər 118 manat (ƏDV-ilə) və ya ekvivalent məbləğdə sərbəst dönerli vallyuta ilə iştirak haqqını qeyd olunan hesaba ödədikdən sonra elektron və ya çap formasında əlaqələndirici şəxsən elanın I qrafasında göstərilmiş tarixdək həftənin istenilən iş günü saat 09:30-dan 17:30-a kimi ala bilərlər.

Hesab nömrəsi:

Azərbaycan Beynəlxalq Bankı ASC,
AZ38IBAZ38010019449306332120,
VÖEN: 9900003871,
Müşteri Xidməti Departamenti,
Kod: 805250,
Müxbir hesab: AZ03NABZ01350100000000002944,
VÖEN: 9900001881,
SWIFT BIK: İBAZAZ2X.

İŞTİRAK HAQQI HEÇ BİR HALDA GERİ QAYTARILMIR.

IV. Müqavilənin icra müddəti:

Satınalma müqaviləsinin sıfariş əsasında 20 təqvim günü ərzində yerinə yetirilmesi tələb olunur.

Bank təminatı:

Avans ödənişin təminatının məbləği ən azı ödəniləcək avans məbləğinə bərabər olmalıdır.

V. Satınalan təşkilatın ünvanı:

AZ1018 (indeks), Xətai rayonu, 2922 məhəllə, Zığ yolu küçəsi 41C, “Neftqaztikinti” Trestinin inzibati binasının 3-cü mərtəbəsi, Bakı şəhəri, Azərbaycan Respublikası.

Əlaqələndirici şəxs:

Fətullayev Səlim
Maddi Texniki Təchizat və Marketing şöbəsinin mühəndisi
Telefon nömrəsi: +994 12 521-00-00 25-141
Korporativ mobil: +994 50 842 51 41
Elektron ünvan: selim.fatullayev@socar.az

VI. Elanın, satınalma predmeti haqqında geniş məlumatın və əsas şərtlər toplusunun əldə edilməsi üçün müraciət formasının yerləşdirildiyi internet ünvanı:
[www.socar.az](http://www.socar.az/socar/az/company/procurement-supply-chain-management/procurement-notices) (<http://www.socar.az/socar/az/company/procurement-supply-chain-management/procurement-notices>)

VII. Müsabiqə təklif zərflərinin açılışı tarixi, vaxtı və yeri:

Zərflərin açılışı 14.03.2019-cu il tarixdə, Bakı vaxtı ilə saat 11:00-da elanın V qrafasında göstərilmiş Satınalan təşkilatın ünvanında baş tutacaqdır.

VIII. Müsabiqənin nəticəsi haqqında məlumat:

Müsabiqənin yekun nəticəsi haqqında məlumat aşağıdakı internet linkdən əldə edilə biləcək:

<http://www.socar.az/socar/az/company/procurement-supply-chain-management/contract-awards>

[“Neftqaztikinti” Trestinin Satınalmalar qrupu](#)

GÜNDƏLİK İCTİMAİ-SİYASİ QƏZET

Nº 32 (7287) / Sənəb, 16 fevral 2019-cu il

Dünyanın ən qəribə və maraqlı vəsiyyətnamələri

Bəzi varlı və məşhur insanlar çox qəribə və təaccübü vəsiyyətnamələri ilə öz adlarını tarixə həkk ediblər. Onların vəsiyyətnamələri ictimaiyyət üçün gerçək bir sensasiya halına çevrilib. Bu gün bizi tarixə öz qeyri - adı vəsiyyətləri ilə adlarını yazmış məshurlar haqqında danışacaq. Onların hansı məqsədləri güdməklərinə baxmayaq, illər ötsə belə adları hələ də yaddaşlarda qalacaq.

Samuel Bratt

Siqaret aludəçi olan varlı cənab Bratt ölüm yatağında olduğu zaman həyat yoldaşından qisas almağa çalışıb. Həyat yoldaşı onun bu pis vərdişi ilə mübarizə apardığı üçün, Bratt öz vəsiyyətnaməsində qeyri - adı şərt irəli sürüb. Belə ki, əgər həyat yoldaşı hər gün beş ədəd siqar çekərsə, yalnız o zaman Samuel Brattın sərvəti ona həvalə olunacaqdı. Xatırladaq ki, həmin vaxtda Brattın sərvəti 330 min funt dəyərində idi.

Leona Hemslı

Eksentrik milyoner qadının son vəsiyyəti belə idi ki, onun ölümündən sonra doğma nəvələrinin hər biri 5 milyon dollar dəyərində vəsaitə sahib olsunlar, sevimli itinə isə bu mələğin iki qatı verilsin. Hemslinin istəyinə əsasən onun iti öldüyü zaman sahibənin yanında, xüsusi mavzoleydə basdırılması üçün 1,5 milyon dollar vəsait xərclənəsin.

Genri Ford

Məşhur Ölüm məqsədi ilə yarımlardan dollar sərvət qoyur. Onun istəyinə görə, pulla-

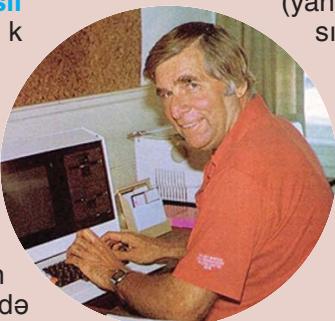
rin hamısı 4 min təhsil və xeyriyəçilik məqsədinə sərf olunmalı idi. Bugünkü gün bu vəsiyyət tarixdə ən bahalı bağışlama he-sab olunur.

Cin Rodenberri

Məşhur "Uluduz yolu" francayzinqi (imtiyazçı) özüne "fantastik" dəfə mərasimi təşkil edib. Hələ yaşadığı dövrədə onun vəsiyyəti, öldüyü zaman cəsədinin kremasiya (yandırmaq) olunması və cəsədin külərinin kosmosda sepilməsi idi. Rodenberrin istəyi vəsiyyət etdiyi kimi həyata keçirildi.

Ancel Pantoyn

Porto Rikolu qətle yetirilərək öldürülür. Hələ də bu günə kimi onun qatili müəyyən olunmayıb. Doğma qardaşı dünyasını dəyişmiş Ancel Pantoynonun istəyini səsləndirərək bildirmişdi ki, onun arzusu anasının evində yaşamaq və ayaqları üzərində möhkəm durmağı ba-

carmaq idi. Qohumları onun bu arzusunu qeyri - adı şəkildə yerine yetirməyi qərrara alırlar və Pantoynonun cəsədini xüsusi dərmanın hesabına anasını evində şəquli vəziyyətdə evin bir kün-cünə yerləşdirilir.

Qenrix Qeyn

Məşhur şair Qeyni həyati boyu sefəh, intriqası və qəddar qadın Yevgeniye Mirat ilə ailə həyati qurduguna görə peşman olub. Qenrix Qeyn yazdığı vəsiyyətdə ölü-mündən sonra sərvətinin həyat yoldaşına verilməsi şərtini belə bildirib: ölməndən sonra həyat yoldaşı qanuni şəkildə başqa birisi ilə ailə qurmuş olsa bütün miras ona veriləcəkdi. Səbəbi isə çox maraqlıdır. Qenrix Qeyn hesab edirdi ki, bu üsulla bir nəfər belə olsa onu başa düşəcək və onun keçirdiyi həyata kədər-lənəcək

Gördüyünüz kimi, insanlar bu imkanı müxtəlif cür dəyərləndirirlər: kimisi qisas almaq üçün, kimisi isə xeyriyəçilik naminə. İnsanın son arzusu necə olacaq, bu hər kəsin öz seçimidir. Lakin istənilən halda bu qərarlar insanın necə həyat sürdüyü və gələcək nəslin onun haqqında hansı xatirələri yaddaşlarda saxlayacaqlarını müəyyən edəcək.

✉ Kənül Əliyeva,
"iki sahil"

TƏSİSCİ:

SOCAR

**Baş redaktor:
Vüqar RƏHİMZADƏ**

**Baş redaktorun I müavini:
İsmayıll HACIYEV**

Qəzətde "AZERTAC", "OLAYLAR", "Azadinform", "TREND", SIA, İnterFAX məlumatlarla işlənir. Məlumatlarla işlənir.

Bakı: Kapital Bankın 1 sayılı Xətai filialı H/hesab

NəAZ19AIIB380300194437

00306107

Kod № 200071

VÖEN: 2000157291

TELEFONLAR:

Qəbul otağı: 530-26-46, 430-87-97

Baş redaktorun I müavini: 530-26-36

FAX: 430-87-47

Mühəsibatlıq: 430-87-27

e-mail: ikisahil@azdata.net

Ünvan:

AZ1012 Bakı,
H.Zərdabi

prospekti-88

Qəzət "İKİ SAHİL" in kompyuter
mərkəzində yığılır və
"AZƏRBAYCAN" noşriyatında
ofset işləni ilə çap olunur.

Çapa imzalanıb:
16.02.2019-cu il saat 01:00
Qiyməti: 40 qəpik, Sayı: 8179
İndeks: 0151, Sifari: 525

**Bir insan
sevdiyi
zaman...**

Oksitosin, dopamin, serotonin, endorfin, adrenalin...

Sevgi eliksiri kimi tanınan bu hormonların beyindən ötürülməsindən sonra gerçəkləşən sevgi, öz təsirini ürəkdə göstərir.

Sevginin uzun müddəli infarkt riskini azaltlığı və ürəyin ömrünü uzadığı elmi şəkildə sübut edilib.

Qan təzyiqinə yaxşı təsir edir

Sevgi qan təzyiqini normallaşdırır. Elmi araştırmalar göstərir ki, qucaqlaşdıqdan sonra növbəti 10 dəqiqəlik sevgi sözleri qan təzyiqini azaldır. Bu təsirin əsası bədəndə artan istirahət hormonu olan oksitosindir. Qan təzyiqini tənzimləyən digər amillər bədəndə stressin azalması, yuxu keyfiyyətinin artması və qidalanma keyfiyyətinin artmasıdır.

Xolesterolu azaldır

Tədqiqatlar göstərir ki, xoşbəxt münasibet yaşayan cütlüklərin organizmında stress hormonlarının azalması ilə paralel olaraq daha az xolesterol səviyyəsinə malik olurlar. Xoşbəxt cütlüklərin daha yaxşı yemək yemək verdilərinin olması halında xolesterol tarazlığına müsbət təsir edir. Daimi idman edən cütlüklərin sağlamlıq səviyyəsi tek idman edənlərə nisbatən daha yüksəkdir, zərərli yağı səviyyələri də əhəmiyyətli dərəcəde azalır.

Ömrü uzadır

Xoşbəxt münasibet yaşayan insanların tək yaşayanlardan daha uzun ömrü olduğunu bilirdinizmi?

Tək yaşayan insanlarda depressiya və qeyri-sağlam qidalanma, siqaret və spirtli içki istehləki daha çox müşahidə olunur. Elmi araştırmalar göstərir ki, tək yaşayan qadınların ömrü başqaları ilə müqayisədə orta hesabla 2 il, kişilərin isə orta hesabla 6-7 il az olur.

Xoşbəxtlik bəxş edir

Bir insan sevdidi zaman beyin tərefində istehsal olunan dopamin, endorfin və serotonin kimi hormonlar antidepresant təsiri yaradır, ürək damarları isə depressiyənə zərərli təsirlərindən qorunur. Sevgi dediyimiz zaman sadəcə iki qarşı cins arasındakı emosional yaxınlaşma başa düşülməlidir. İnsana hüzur verən ailə sevgisi, heyvan və təbiət sevgisi də ürəyin sağlamlığına müsbət təsir göstərir. Beləliklə, məhəbbət insan üçün bir yüksəlməlidir. Beləliklə, məhəbbət insan üçün bir yüksəlməlidir. Bu səbəblə də sevginin ürək və beyin arasındaki balansını qorumaq lazımdır.

İmmuniteti gücləndirir

Sevgi eliksirinin ən əhəmiyyətli elementi olaraq bilinən oksitosin hormonunun miqdarı artır, qan təzyiqi yaxşılaşır, bədənin immunitət sistemi güclənir və damarlarda iltihab halları azalır.

✉ Röya Rasimqızı

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

"İKİ SAHİL" qəzəti redaksiyasının kollektivi qəzətin baş redaktoru Vüqar Rəhimzadəyə, bacısı

Pakiza Paşayevanın

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznələ başsağlığı verir.

SOCAR-in "Azneft" İB-nin "Siyəzənneft" NQÇİ-nin baş geoloqu Bəhrəm Xantəmir oğlu Əhmədov Mərkəzi Neftçilər Xəstəxanasının həkimi Natiq Həsənova, atası

Sadiq Həsənovun

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznələ başsağlığı verir.